

Nota voor : vergadering algemeen bestuur

Datum : 10 september 2026

Onderwerp : Reactie op Meerjarenbeleidsplan VGGM

Agendapunt : 8

Kenmerk : AB/2632

Portefeuillehouder: A.J.M. Heerts

Bijlage: - Aanbiedingsbrief
- Concept Meerjarenbeleidsplan 2027-2030 met bijlagen
- Zienswijzebrief

Inleiding

Op 10 juli jl. heeft het dagelijks bestuur van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM) haar concept Meerjarenbeleidsplan 2027-2030 voor een zienswijze aan uw bestuur opgestuurd. In de wet Veiligheidsregio's is geregeld dat het bestuur van elke veiligheidsregio tenminste eenmaal per vier jaar een beleidsplan opstelt en dat het bestuur dit beleidsplan afstemt met de aangrenzende regio's. Door uw bestuur om een zienswijze te vragen gaat het bestuur van VGGM verder dan de wet vraagt.

Advies-besluit

1. Bijgevoegde brief aan het algemeen bestuur van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden te versturen.

Beoogd effect

Het versterken van de interregionale samenwerking.

Argumenten

1.1. VGGM richt zich op dezelfde thema's als VNOG.

VGGM heeft vijf pijlers benoemd waar zij zich op gaat richten:

1. Omgaan met klimaatverandering
2. Digitalisering en cyberweerbaarheid
3. Maatschappelijke veerkracht en gezondheid
4. Toekomstbestendige organisatie: slim organiseren en investeren in talent
5. Weerbaarheid: een gezamenlijke opgave

De titels komen wellicht niet helemaal overeen met de speerpunten van VNOG, dit zijn wel thema's die ook in het Regionaal Beleidsplan van VNOG een belangrijke rol spelen. Het zijn bovendien herkenbare, actuele maatschappelijke thema's waar alle veiligheidsregio's voor gesteld staan.

1.2. VGGM kent meer taken dan VNOG.

VGGM is een brede veiligheids- en gezondheidsregio. Dat wil zeggen dat in dezelfde organisatie ook GGD, Ambulancezorg en Veilig Thuis zijn opgenomen; elk met een eigen governancestructuur. Een deel van het beleidsplan gaat in op taken en speerpunten van die organisatieonderdelen, dat ligt buiten de scope van VNOG en daarmee buiten de scope van deze zienswijze.

1.3. Het meerjarenbeleidsplan lijkt relatief intern gericht.

VGGM besteedt in haar meerjarenbeleidsplan veel aandacht aan de ontwikkelingen binnen eigen organisatie. In het beleidsplan wordt bovenregionale samenwerking wel genoemd, in de uitwerking van de pijlers is dat weinig zichtbaar. VNOG kent een goede samenwerking met VGGM, in het bijzonder op natuurbrandbeheersing en -bestrijding. Daarom wordt in de voorgestelde zienswijze aandacht gevraagd voor het voortzetten van die prettige samenwerking én het blijvend versterken van de samenwerking op Oost-5.

Kanttekeningen

-

Uitvoering/ communicatie/ inwerkingtreding

Bijgevoegde brief wordt verzonden aan het AB VGGM.

Rapportage/ evaluatie

-

Personele consequenties

-

Financiële consequenties

-

Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland;

Bijeen in de vergadering d.d. 10 september 2026;

Gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur d.d. 3 september 2026;

Besluit:

1. Bijgevoegde brief aan het algemeen bestuur van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden te versturen.

De secretaris

De voorzitter

dr. G. Bouwmeester

A.J.M. Heerts

Twello, 10 september 2026

Bijlage 3. Zienswijzebrief

Geacht bestuur,

Op 10 juli jl. heeft u ons uw concept Meerjarenbeleidsplan 2027-2030 voor een zienswijze opgestuurd. Wij hebben uw stukken in het algemeen bestuur van 10 september jl. behandeld. In deze brief geven wij u onze zienswijze op uw concept Meerjarenbeleidsplan.

Herkenning op de pijlers

U benoemt in uw Meerjarenbeleidsplan vijf pijlers die de basis vormen van uw werkzaamheden in de komende vier jaren. Deze pijlers zijn actueel en erg herkenbaar. Ook voor VNOG vormen dit belangrijke onderwerpen. Onderwerpen waar we nu al hard aan werken en waar we de komende jaren intensief aan blijven werken. Wij spreken daarom onze steun uit aan de pijlers waarop u zich gaat richten.

Bovenregionale samenwerking steeds belangrijker

Wij stellen ook vast dat de actuele en herkenbare pijlers voor alle veiligheidsregio's van groot belang zijn. Het is daarom dat we aandacht vragen voor het volgende: houdt u bij de verdere ontwikkelingen van uw werkzaamheden ook aandacht bij de bovenregionale samenwerking. Binnen Oost-5 werken we op veel thema's op dit moment al intensief samen en daar zijn meer samenwerkingskansen. Wij denken aan het voortzetten van de samenwerking op onder andere natuurbrandbeheersing- en bestrijding, de meldkamer, crisisbeheersing en het VIK. Tegelijkertijd zien we meer specialistische taken op ons afkomen, waarbij de specialisten schaars zijn. Graag verkennen we met u hoe we slim kunnen samenwerken en daarmee onze meerwaarde voor onze inwoners blijven bieden. Hierbij denken we onder meer aan thema's als informatieveiligheid en privacy.

Wij danken u voor de prettige samenwerking die we reeds kennen en gaan er vanuit dat we vanuit die goede basis dit de komende jaren verder kunnen versterken. Wij wensen u tenslotte veel succes met de uitwerking van dit mooie meerjarenbeleidsplan.

Met vriendelijke groet,

Namens het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland

dr. G. Bouwmeester
Secretaris

A.J.M. Heerts
Voorzitter

Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland
Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
Veiligheidsregio Utrecht

Datum 10 juli 2026
Uw kenmerk
Ons kenmerk SN_000906
Contactpersoon VGGM Bestuurssecretariaat
E-mailadres bestuurssecretariaat@vggm.nl

Onderwerp Meerjarenbeleidsplan VGGM 2027-2030

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij bieden wij u het Meerjarenbeleidsplan 2027-2030 (MJBP) van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden ter consultatie aan.

Het MJBP vormt het strategisch kader voor de uitvoering van de taken van VGGM voor de periode 2027–2030. Het plan sluit aan bij de bestuurlijke wens om te komen tot één integraal beleidsplan waarin de verschillende programma's en beleidsvelden samenkomen. In het MJBP worden de belangrijkste beleidslijnen op het gebied van crisisbeheersing, brandweertzorg, publieke gezondheid en ambulancezorg integraal gepresenteerd.

Met het MJBP wordt richting gegeven aan de strategische koers van VGGM voor de komende jaren. In het verlengde hiervan zijn de volgende beleidsnota's opgesteld, die als bijlagen integraal onderdeel uitmaken van dit ontwerp-MJBP:

- Ontwerp beleidsplan brandweer 2027-2030;
- Ontwerp beleidsplan crisisbeheersing 2027-2030.

De beleidsplannen brandweer en crisisbeheersing zijn op verzoek van het bestuur compact gehouden.

De conceptversie van het beleidsplan crisisbeheersing 2027-2030 is reeds ambtelijk met uw organisatie afgestemd. Graag stellen we u ook in de gelegenheid om zienswijzen in te dienen voor 2 oktober 2026.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Het Dagelijks Bestuur van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden,

Namens de bestuursvoorzitter,
de secretaris,

Anton Slofstra

Meerjarenbeleidsplan 2027-2030

**Veiligheids- en Gezondheidsregio
Gelderland-Midden**

Inhoudsopgave

1. VGGM in het kort	3
2. Voor Gelderland-Midden: 5 pijlers van VGGM	5
3. Programma Brandweer	9
3.1 Ontwikkelingen en trends	9
3.2 In 2030	10
3.3 Onze doelstellingen	10
3.4 Planning	11
4. Programma Crisisbeheersing	13
4.1 Ontwikkelingen en trends	13
4.2 In 2030	13
4.3 Onze doelstellingen	14
4.4 Planning	15
5. Programma GGD	16
5.1 Ontwikkelingen en trends	16
5.2 In 2030	18
5.3 Onze doelstellingen	18
5.4 Planning	19
6. Programma Ambulancezorg	22
6.1 Ontwikkelingen en trends	22
6.2 In 2030	23
6.3 Onze doelstellingen	23
6.4 Planning	24
7. Programma Bedrijfsvoeren	26
7.1 In 2030	26
7.2 Onze doelstellingen	26
7.3 Planning	27
8. Financieel Kader VGGM	30
8.1 Financiële uitgangspunten	30
8.2 Risico's	30
8.3 Huidig financieel kader	31
Bijlage 1 - Beleidsplan Brandweer 2027-2030	33
Bijlage 2 - Beleidsplan Crisisbeheersing 2027-2030	34
Bijlage 3 - Meerjarenbeleidsplan 2025-2026: resultaten op hoofdlijnen	35
Bijlage 4 - Governance VGGM	37

1. VGGM in het kort

15 gemeenten, ruim 725.000 inwoners,

Wij zijn de VGGM: Brandweer, GGD, Ambulancezorg, GHOR, Veilig Thuis, crisisbeheersing en Bedrijfsvoering. We staan klaar voor de ruim 725.000 inwoners van de 15 gemeenten in Gelderland-Midden.

Wettelijke kaders

De VGGM is dé wettelijk aangewezen hulporganisatie voor brandweer, volksgezondheid en rampen: professioneel, daadkrachtig en multidisciplinair. VGGM is een openbaar lichaam, gevormd door de colleges van de 15 gemeenten. We werken samen op basis van de gemeenschappelijke regeling.

De basis van het werk van de VGGM ligt verankerd in de wettelijke opdracht en wordt op hoofdlijnen in hoge mate gekaderd door de wijze waarop de gemeenten de landelijke agenda's op de thema's veiligheid en gezondheid vertalen naar de eigen omgeving en regio. Voor VGGM ligt er een extra ambitie vanwege de aanwijzing als vitale regio voor het Nationaal Programma Vitale Regio (NPVR, 2025).

De organisatie

De directeur brandweer en de directeur publieke gezondheid vormen de directie van de VGGM. Zij sturen de organisatie integraal aan en zijn secretaris van het bestuur van VGGM. De inrichting van VGGM is organisatorisch gebaseerd op de wettelijke taken, ondersteund door de afdeling Bedrijfsvoering. De directeur brandweer is namens de directie portefeuillehouder voor het programma crisisbeheersing en stafzaken. De directeur publieke gezondheid is namens de directie portefeuillehouder voor het programma bedrijfsvoering.

De directeur publieke gezondheid is ook directeur van de regionale ambulancevoorziening (Ambulancezorg Gelderland-Midden) en directeur-bestuurder van de door VGGM gevormde stichting Veilig Thuis en van de stichting Publieke Gezondheid Gelderland Midden.

Positie Veilig Thuis

Veilig Thuis is een aparte privaatrechtelijke entiteit (Stichting) en is geen onderdeel van de gemeenschappelijke regeling VGGM. Veilig Thuis kent een aparte planning- en control cyclus met een separate subsidierelatie met de gemeenten in de regio. Beleidsmatig hoort Veilig Thuis bij VGGM. Veilig Thuis heeft recent haar meerjarenbeleidsplan geactualiseerd en vastgesteld en is om die reden niet expliciet opgenomen in dit document. Het voornemen is VT in een volgende cyclus wel op te nemen.

Momenteel loopt een onderzoek naar de governance van Veilig Thuis, of en welke consequenties dit heeft is op dit moment nog niet te overzien.

Leeswijzer

Dit meerjarenbeleidsplan (MJBP) beschrijft de beleidskaders, speerpunten en doelstellingen van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden voor de periode 2027–2030. Het document dient als richtinggevend kader voor het bestuur en biedt handvatten voor beleidsontwikkeling, uitvoering en monitoring.

In hoofdstuk 1 staan onze missie en visie centraal, onder het motto 'Wij doen het samen'. Hoofdstuk 2 geeft een beknopte beschrijving van de organisatie en haar maatschappelijke opgaven. In hoofdstuk 3 worden de vijf pijlers toegelicht die richtinggevend zijn voor de koers van de organisatie in de periode 2027–2030.

De hoofdstukken 4 tot en met 8 bevatten de uitwerking van deze koers binnen de verschillende programma's van de organisatie: Brandweer, Crisisbeheersing, GGD, Ambulancezorg en Bedrijfsvoering. Deze hoofdstukken kennen eenzelfde opbouw en beschrijven:

- de ambities voor 2030;
- de bijbehorende doelstellingen;
- de aanpak om deze doelstellingen te realiseren;
- en een planning op hoofdlijnen.

Hoofdstuk 9 gaat in op het financieel kader van dit meerjarenbeleidsplan.

In de bijlage wordt kort teruggeblikt op de resultaten van het meerjarenbeleidsplan 2025–2026. Daarnaast wordt in de bijlagen verwezen naar het beleidsplan brandweer 2027-2030 en het beleidsplan crisisbeheersing 2027-2030. Beide beleidsplannen in het verlengde van het MJBP opgesteld. Deze documenten vormen gezamenlijk het strategisch meerjarenbeleidsplan 2027–2030.

2. Voor Gelderland-Midden: 5 pijlers van VGGM

De diversiteit van de regio: sterk én kwetsbaar

Gelderland-Midden is veelzijdig en divers: ruim 725.000 inwoners, 15 gemeenten, stedelijke drukte, dorpse rust, uitgestrekte natuur op de Veluwe en grote rivieren die zowel verbinden als bedreigen. Juist die diversiteit maakt Gelderland-Midden sterk én kwetsbaar.

De ervaringen in de afgelopen jaren hebben duidelijk gemaakt dat crises zich niet netjes laten kaderen. Een pandemie raakt niet alleen de zorg, maar ook openbare orde en economie. Extreem weer heeft gevolgen voor veiligheid én gezondheid. Digitale storingen kunnen de acute zorg in korte tijd ontregelen. De VGGM is één van de weinige regio's waar veiligheid en gezondheid bestuurlijk en organisatorisch in een gemeenschappelijke regeling met elkaar zijn verbonden. Daarmee hebben we een duidelijke meerwaarde voor de samenwerking van de hulpdiensten én voor de weerbaarheid van onze inwoners als geheel.

Voor de periode 2027–2030 zien we vijf pijlers die richtinggevend zijn voor onze koers. Het zijn samenhangende opgaven die vragen om samenwerking, wendbaarheid en een stevige positie in het regionale netwerk.

1. Omgaan met klimaatverandering

De effecten van extreem weer zoals droogte, hittegolven, wateroverlast en natuurbranden, raken onze regio. De meest recente natuurbranden in Ede (2025) en in aanpalende regio's (april/mei 2026) laten niets aan de verbeelding over. De Veluwe vraagt om een andere manier van omgaan met natuurbrandrisico's en ons hele werkgebied krijgt steeds vaker te maken met piekbuien, hoogwater en hittestress.

Een ander voorbeeld: de gevolgen van hitte vormen een serieus gezondheidsrisico voor kwetsbare ouderen, juist in steden en dichtbebouwde wijken. Dat vraagt eerder (preventief) ingrijpen, slimmer inrichten en gezondheid en veiligheid vanaf het begin meenemen, risicogericht en gebiedsgericht.

Onze koers: van reageren naar anticiperen

In deze planperiode verschuiven we de focus van reageren naar anticiperen.

- **Integrale advisering:** VGGM positioneert zich nadrukkelijk als adviseur van gemeenten bij ruimtelijke keuzes onder de Omgevingswet. Niet alleen brandveiligheid, maar ook gezondheid en klimaatbestendigheid maken daar onderdeel van uit.
- **Natuurbrandbeheersing:** we bouwen voort op onze nationale koplopersrol, met investeringen in kennis, materieel en samenwerking met terreinbeheerders en buurregio's.
- **Gezondheid en klimaat:** de VGGM zet in op een gezonde leefomgeving, die mensen uitnodigt tot bewegen, ontmoeting en gezond gedrag, en tegelijkertijd bescherming biedt tegen gezondheidsrisico's zoals luchtvervuiling, geluidsoverlast en hittestress.
- **Duurzame organisatie:** we nemen onze eigen maatschappelijke verantwoordelijkheid serieus en versnellen als organisatie de realisatie van onze eigen duurzaamheidsopgave.

We minimaliseren onze ecologische voetafdruk door circulair te werken en actief te investeren in een emissievrije toekomst.

2. Digitalisering en cyberweerbaarheid

Onze samenleving draait steeds meer op digitale systemen. Gekoppeld aan onze ambitie om de veiligheid en gezondheid van regio te versterken, biedt het werken met data waardevolle, bruikbare inzichten die helpen onze besluitvorming te verbeteren, efficiënter te werken en te innoveren.

Extern neemt de dreiging van cybercriminaliteit en digitale sabotage toe. Een cyberaanval op een ziekenhuis, een meldkamer of vitale infrastructuur kan grote gevolgen hebben voor veiligheid en zorg in de regio en daarmee op de levens van mensen. Digitalisering maakt ons dus ook kwetsbaar.

Dat vraagt van ons als organisatie een proactieve inzet om onze systemen en data, en daarmee onze regionale samenleving, te optimaliseren en te beschermen. Te optimaliseren in dienst van veiligheid en gezondheid en te beschermen tegen kwaadwillenden.

Onze koers: digitaal weerbaar en data gedreven

- Informatiegestuurd werken: we ontwikkelen richting 2030 realtime informatievoorziening waarin data van brandweer, GGD, ambulance, partners en onze eigen bedrijfsvoering binnen de grenzen van wet- en regelgeving, samenkomen. Daarmee kunnen we sneller signaleren, beter voorspellen en onze samenwerkingspartners van benodigde informatie voorzien. We zetten in op het snel versterken van onze kennis van het veilig en verantwoord gebruik van Artificial Intelligence (AI) bij onze medewerkers en in onze informatievoorziening.
- Cyberweerbaarheid in de keten: VGGM neemt het initiatief om samen met gemeenten en andere partners zoals zorginstellingen de digitale weerbaarheid te versterken, inclusief oefenen op digitale ontworping.

3. Maatschappelijke veerkracht en gezondheid

Gelderland-Midden is een bijzondere regio: een combinatie van het stadse en het provinciale met een diversiteit aan subculturen. De maatschappelijke veranderingen gaan steeds sneller. De bevolkingsopbouw verandert, vergrijzing neemt toe, meer ouderen wonen langer zelfstandig en tegelijkertijd groeit de druk op de mentale gezondheid van jongeren en nemen complexe gezondheidsvragen en gezondheidsachterstanden toe.

Tegelijk vragen we meer van mensen: zelfredzaamheid (weerbaarheid) krijgt steeds meer nadruk, niet alleen vanuit bescherming van de gezondheid, maar ook vanwege de bescherming van de veiligheid. Echter, de verschillen tussen mensen die zich goed redden en mensen die dat minder goed kunnen, worden groter. Daarom is een meer integrale aanpak nodig.

Onze koers: dichtbij en samen

- Wijkgerichte preventie: we verbinden veiligheid en gezondheid in de praktijk. Preventie in de wijk wordt vaker multidisciplinair, met oog voor zowel brandveiligheid als gezondheid en welzijn. We maken gebruik van fijnmazig systeem van consultatiebureaus in wijken en dorpen, van 0-100 jaar waarmee we met preventie-activiteiten 'een ring' leggen rond zorginstellingen en voorkomen dat inwoners patiënten worden.
- Zorg en veiligheid: de samenwerking rond verward gedrag en kwetsbare personen wordt verder verdiept, zodat escalatie wordt voorkomen en mensen passende hulp krijgen. We zien een duidelijke toename van complexe problematiek, waarbij sociale én gezondheidsfactoren samenkomen. Een outreachende houding en het verbinden van de verschillende ketenpartners rond een inwoner is voor de kwetsbare mensen noodzakelijk.
- Toegankelijke communicatie: risicocommunicatie moet begrijpelijk zijn voor iedereen, ongeacht taalvaardigheid of achtergrond.

4. Toekomstbestendige organisatie: slim organiseren en investeren in talent

De structurele arbeidsmarktkrapte raakt onze gehele organisatie, zowel de Brandweer, GGD, en Ambulancezorg Gelderland-Midden, als de afdelingen Crisisbeheersing en Bedrijfsvoering. Hierdoor kan de continuïteit van onze 24/7 paraatheid en de kwaliteit van onze dienstverlening onder druk komen te staan. Dit maakt het aantrekken, behouden en effectief inzetten van medewerkers nog belangrijker. Tegelijkertijd veranderen onze taken en maatschappelijke verwachtingen snel, mede door technologische versnellingen zoals AI.

Om toekomstbestendig te blijven, moeten we het werk anders organiseren. Dit vraagt om een combinatie van continu investeren in onze medewerkers en het slim inzetten van technologische innovatie.

Onze koers: investeren vanuit goed werkgeverschap

- Arbeidsmarktbeleid: we vergroten onze aantrekkingskracht als werkgever om talent voor alle verschillende afdelingen van VGGM te blijven aantrekken en te behouden.
- Innovatie en AI: als noodzakelijke aanvulling op onze menselijke capaciteit. We starten met AI ter ondersteuning van werkprocessen, groeien toe naar integratie van AI in onze uitvoering en faciliteren onze mensen om er mee te (leren) werken. Hierbij houden we oog houden voor risico's en afhankelijkheden.
- De toekomst van ons werk: we bepalen tijdig welke taken, rollen en vaardigheden de organisatie in de toekomst nodig heeft.
- Duurzame inzetbaarheid: we ondersteunen medewerkers om zich te ontwikkelen, inzetbaar te blijven en gezond mee te bewegen met veranderend werk.
- Inclusieve samenwerking: we stimuleren een werkomgeving waar iedereen zich gezien voelt en waar diverse perspectieven bijdragen aan kwaliteit en gezamenlijke ontwikkeling.

5. Weerbaarheid: een gezamenlijke opgave

Met elkaar staan we als overheid, bedrijfsleven, instellingen en burgers ('whole of society approach') voor de opgave om de nationale veiligheid en daarmee onze regionale veiligheid

te waarborgen. Goede voorbereiding op wat kán gebeuren, inclusief de flexibiliteit om te kunnen anticiperen op wat onvoorspelbaar is, is het halve werk.

De VGGM levert niet alleen de regionale crisisorganisatie om crises en de gevolgen daarvan te bestrijden, maar speelt ook als gehele organisatie een belangrijke rol in de voorbereiding. Vanuit onze brandweertaken, GGD en vanuit onze samenwerking met gemeenten, veiligheidspartners, zorginstellingen en vitale aanbieders. Tegelijkertijd is het belangrijk om als organisatie zelf ook weerbaar te zijn. Onze meest cruciale, reguliere taken moeten ook tijdens crises zoveel mogelijk doorgaan. Wij vervullen immers, samen met onze partners, vitale en essentiële taken in de samenleving. Daarom werken we ook aan onze eigen weerbaarheid en continuïteit. We kunnen anderen immers pas helpen als we zelf weerbaar zijn.

Onze koers: één programma, samenhang in ambities

De VGGM heeft zijn ambities voor weerbaarheid geconcentreerd in het programma Weerbaarheid VGGM 2025-2030 (basis: Nationaal Programma Weerbaarheid):

- Versterking weerbaarheid samenleving: VGGM heeft een ondersteunende rol in de weerbaarheid van de samenleving (dus inwoners, gemeenten, partners, publieke en private netwerkpartners)
- Versterking weerbaarheid crisisorganisatie: de eigen crisisorganisatie kan snel en effectief reageren op alle crisissituaties
- Versterking eigen weerbaarheid: VGGM werkt eraan dat zij haar cruciale taken onder zware omstandigheden kan blijven uitvoeren

3. Programma Brandweer

Onze missie

Wij beschermen mensen, dieren en eigendommen in Gelderland-Midden door brand te voorkomen, te beperken en te bestrijden. Ook helpen we bij ongelukken en rampen. Dit doen we snel en deskundig, zodat schade en leed zo klein mogelijk blijven. Zo zorgen we voor een veilige omgeving, waarin inwoners, ondernemers en bezoekers prettig kunnen wonen, werken en recreëren.

3.1 Ontwikkelingen en trends

Door ontwikkelingen op het gebied van klimaat, samenleving, technologie en organisatie heeft de brandweer te anticiperen op een sterk veranderende context.

Behoefte aan andere kennis, procedures, materieel

Klimaatverandering leidt tot frequentere, intensere en langdurigere incidenten zoals natuurbranden (meest recent in 2025 de natuurbrand Ede, in april/mei 2026 de verschillende brandhaarden in de gehele regio en daarbuiten) en extreem weer, met grotere en complexere inzetten als gevolg. Stedelijke verdichting, nieuwe bouwvormen en de energietransitie, denk aan biobased bouwen, elektrische voertuigen, batterijen en waterstof, introduceren nieuwe brand- en explosierisico's waarvoor aangepaste kennis, procedures en materieel nodig zijn.

De deregulering van het bouwtoezicht via de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) verschuift toezichttaken naar private partijen, waardoor vroegtijdige betrokkenheid en integrale risicoadvisering door de brandweer aan belang winnen.

Maatschappelijke ontwikkelingen zoals vergrijzing en toenemende kwetsbaarheid van doelgroepen vragen om meer nadruk op preventie en samenwerking met zorg- en ketenpartners.

Tegelijkertijd neemt de beschikbaarheid van brandweervrijwilligers, met name overdag, af, terwijl de eisen aan kennis en vaardigheden juist toenemen.

Bovenregionale samenwerking

De groeiende afhankelijkheid van vitale digitale en fysieke infrastructuur vergroot de rol van de brandweer in crisisbeheersing en ketensamenwerking. Landelijk en binnen het samenwerkingsverband Oost-5 wordt gewerkt aan thema's als bovenregionale slagkracht, grootschalig brandweer optreden en de Taskforce Natuurbrandbeheersing. Al deze ontwikkelingen kunnen elkaar bovendien versterken: klimaatrisico's hebben vaak een domino-effect dat meerdere sectoren en belangen raakt. Ze vragen gezamenlijk om bewuste keuzes, prioritering en een organisatie die proactief inspeelt op een veranderend risicolandschap.

De veranderende rol in de samenleving

We zien de rol van de brandweer in de samenleving veranderen naar 'alleskunner'. Steeds vaker wordt er een beroep gedaan op de brandweer, bijvoorbeeld als er problemen ontstaan met de vitale infrastructuur door uitval van digitale systemen. In crisissituaties doet Defensie vaker een beroep op de brandweer, waardoor de samenwerking verandert.

Tegelijkertijd zien we dat burgers in onzekere tijden vaker naar de brandweer kijken als een vertrouwd en zichtbaar aanspreekpunt. Internationale spanningen vergroten de kans op grote verstoringen, waardoor weerbaarheid belangrijker wordt voor de hele samenleving.

Beheer en onderhoud vastgoed

Met de afdeling Bedrijfsvoering wordt gewerkt aan het harmoniseren van afspraken voor beheer en bekostiging van huisvestingslocaties van de brandweer. Duidelijke afspraken dragen bij aan een efficiënte werkwijze bij beheer- en onderhoud, en beschikbaarheid van het vastgoed voor de brandweer.

3.2 In 2030

Brandweer Gelderland-Midden is een wendbare en weerbare organisatie die maximale impact realiseert. De brandweer Gelderland-Midden beschikt over betrokken en gemotiveerde medewerkers met een sterke 24/7-mentaliteit en een solide operationele basis. Door te focussen, te kiezen en samen te werken blijven we 24/7 betrouwbaar paraat, blijven onze mensen deskundig en betrokken, en passen we ons proactief aan nieuwe risico's en maatschappelijke ontwikkelingen aan, ook bij verstoring van normale omstandigheden.

3.3 Onze doelstellingen

1. Betrouwbare en weerbare brandweerdienstverlening

De brandweer borgt een betrouwbare 24/7 basiszorg, effectieve risicobeheersing en weerbaarheid bij crises. We zorgen voor voldoende inzetcapaciteit en specialistische kennis, zetten mensen en middelen efficiënt in en zijn voorbereid op grootschalige en langdurige incidenten. Dit geldt ook bij verstoring van normale omstandigheden, inclusief uitvalscenario's door internationale spanningen of digitale storingen. We leveren ook een bijdrage aan de landelijke capaciteit, in lijn met het Rapport Grenzen Bereikt.

Voor het realiseren van deze doelstelling zijn focus op kerntaken en versterking natuurbrandbeheersing leidend (zie *De weg ernaartoe*, speerpunt 1, 3 en 2).

2. Wendbare en toekomstbestendige organisatie

De brandweer past zich proactief aan nieuwe risico's en maatschappelijke ontwikkelingen aan. We bouwen nieuwe kennis en vaardigheden op voor risicogericht werken, versterken de samenwerking met andere regio's en landelijke partners, en blijven leren als organisatie. Zo kunnen we flexibel inspelen op verwachte én onverwachte situaties.

Voor het realiseren van deze doelstelling zijn focus op kerntaken en samenwerking in het netwerk (zie *De weg ernaar toe*, speerpunt 2, 3 en 4).

3. *Deskundige en duurzaam inzetbare medewerkers*

Onze medewerkers en vrijwilligers zijn goed voorbereid, vakbekwaam en duurzaam inzetbaar. We investeren structureel in gezondheid, ontwikkeling en leiderschap, zodat de organisatie ook op langere termijn effectief en paraat blijft. Aandacht voor sociale veiligheid, vitaliteit en professionele ruimte maakt hier deel van uit.

Voor het realiseren van deze doelstelling is slimmer organiseren, meer resultaat leidend (zie *De weg ernaartoe*, speerpunt 4 en 1).

3.4 Planning

2027

We werken samen met andere regio's aan het versterken van de bovenregionale slagkracht bij crises en grootschalige incidenten. Analyse en plan voeren we uit in 2027/2028. De implementatie volgt in 2029/2030.

2027/2028

We investeren in vitaliteit, gezondheid en duurzame inzetbaarheid. Daarna zorgen we voor borging en voortzetting.

2027

We hebben de locaties voor 'Wonen voor zorg' in beeld.

2028

We updaten het dekkingsplan brandweer. We bewaken voor incidentbestrijding de inzetcapaciteit door monitoring van het dekkingsplan.

2028/2029

We zorgen dat de vakbekwaamheid voor incidentbestrijding blijvend op niveau is. Dat doen we met vernieuwde opleidings- en oefenprogramma's.

We realiseren versterking van leiderschap, eigenaarschap en talentontwikkeling.

2028

We ronden het meerjarenbeleidsplan 'Risicobeheersing in Beweging 2025-2028' af.

2030

We hebben de versterking van natuurbrandbeheersing structureel geborgd.

De weg ernaartoe: vier speerpunten

1. *Blijvende focus op de kerntaken (sturend)*

De brandweer richt capaciteit en vakbekwaamheid structureel op risicobeheersing en incidentbestrijding. Dat betekent scherpe projectkeuzes, duidelijke kaders, samenwerking met woningcorporaties, zorginstellingen en gemeenten, en structurele borging van vakbekwaamheid via vernieuwde opleidingen.

2. *Oog voor veranderend risicobeeld*

Risico's veranderen door klimaatverandering, de energietransitie en ontwikkelingen zoals biobased bouwen. We zorgen dat onze kennis, ons materieel en onze werkwijzen hierop aansluiten. Natuurbrandbeheersing krijgt daarin bijzondere aandacht: we borgen de gebiedsgerichte samenwerking met natuurbeheerders, gemeenten en landgoedeigenaren.

3. *Samenwerking in het netwerk*

De brandweer versterkt de slagkracht door intensievere samenwerking met de collega's binnen Oost-5 en met landelijke partners. Werkwijzen en standaarden stemmen we af zodat de eenheden naadloos kunnen samenwerken bij bovenregionale incidenten.

Daarnaast sluiten we vanuit risicobeheersing vroeg aan bij ruimtelijke ontwikkelingen en bouwinitiatieven, zoals de verstedelijkingsstrategie.

4. *Resultaatgericht organiseren*

De brandweer organiseert slimmer: sturen op feiten en data, werkprocessen verbeteren om onnodige belasting te verminderen, en ruimte geven aan eigenaarschap en professionele ontwikkeling. Zo vergroten we de effectiviteit en borgen we de duurzame inzetbaarheid van medewerkers en vrijwilligers.

4. Programma Crisisbeheersing

Onze missie

Wij maken en houden Gelderland-Midden zo veilig en gezond mogelijk. Telkens iets beter. Dat doen we door het kennen en beperken van risico's, het voorbereiden op en het bestrijden van crises. Wij zijn daarbij dé verbindende schakel. En dat 365 dagen per jaar, 24 uur per dag!

4.1 Ontwikkelingen en trends

Het risicoprofiel van Gelderland-Midden wijst uit dat we door klimaatverandering meer kans hebben op natuurbrand en langdurig extreem weer. Ook de geopolitieke ontwikkelingen en internationale afhankelijkheden vergroten risico's zoals de kans op langdurige uitval van elektriciteit, gas en drinkwater. Daarnaast zorgen de energietransitie en polarisatie voor veranderende risico's.

De Wet veiligheidsregio's wordt herzien. De herziene wet moet bijdragen aan het versterken van een robuuste crisisstructuur zowel nationaal als (boven)regionaal. De veiligheidsregio's vervullen daarbij een cruciale coördinerende rol en fungeren als schakelpunt met de rijksoverheid. Na een proces van pre- consultatie en internetconsultatie in 2024 en 2025 wordt ingezet op een spoedige inwerkingtreding van de eerste tranche wijzigingen.

We zien verder ontwikkelingen zoals de taakverbreding civiele samenwerking waardoor steeds meer samengewerkt moet worden. In de beleidsplanperiode 2027-2030 komt hierover meer duidelijkheid.

4.2 In 2030

Crisisbeheersing van VGGM stuurt in de regio op basis van de landelijke agenda crisisbeheersing 2024-2029. Deze agenda heeft als doel goed voorbereid te zijn en te blijven op toekomstige crises. De agenda bestaat uit de pijlers: versterken voorbereiding en paraatheid, versterken van een weerbare samenleving en bevorderen van kwaliteit en professionaliteit. Crisisbeheersing heeft het landelijk plan vertaald naar maatwerk voor de regio Gelderland-Midden en zet de ingezette koers van het beleidsplan 2025-2026 voort in 2027-2030.

4.3 Onze doelstellingen

1. *Bijdragen aan een weerbare samenleving*

Crisisbeheersing draagt bij aan een weerbare samenleving waarin burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen voor crisisvoorbereiding, -bestrijding en herstel.

2. *Een wendbare en toekomstige crisisorganisatie borgen*

Crisisbeheersing richt zich op het versterken van de eigen continuïteit en slagkracht van de crisisorganisatie als fundament van de weerbaarheidsopgave.

3. *Netwerkgregie versterken binnen en buiten de veiligheidsketen*

Crisisbeheersing positioneert zich als verbindende schakel binnen het veiligheids- en zorgnetwerk.

4. *Professionalisering en data gedreven kwaliteitsverbetering verstevigen*

Crisisbeheersing zet in op een structurele kwaliteitsimpuls om prestaties duurzaam te verbeteren.

Absolute veiligheid bestaat niet. We bereiden ons voor op alle risico's uit ons risicoprofiel en hebben extra aandacht voor langdurige uitval van vitale voorzieningen en mogelijke nieuwe risico's voortvloeiend uit geopolitieke dreigingen en internationale afhankelijkheden.

Vier jaar vooruitkijken is ingewikkelder dan ooit. We willen daarom vooral adaptief zijn zodat we ons altijd kunnen aanpassen aan de situatie.

Crisisbeheersing, waaronder GHOR en Bevolkingszorg, zorgt voor regie op voorbereiding op risico's, rampen en crises. Ook zijn we verantwoordelijk voor het multidisciplinaire onderdeel van de crisisorganisatie en de overdracht van acute fase naar nafase. Crisisbeheersing werkt nauw samen met een grote diversiteit aan partners.

De GHOR is verantwoordelijk voor de coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening in tijden van een ramp of crisis. Onder Bevolkingszorg vallen de maatregelen en voorzieningen die gemeenten treffen bij een ramp of crisis: publieke zorg, omgevingszorg, nafase (nazorg en herstellzorg) en crisiscommunicatie. Bevolkingszorg valt onder verantwoordelijkheid van de gemeenten.

4.4 Planning

2027

- Stimuleren van eigen verantwoordelijkheid weerbaarheid bij alle partijen
- Faciliteren van coördinatie- en noodsteunpunten
- Borgen van 24/7 paraatheid en continuïteit

2028

- Adaptief inspelen op nieuwe maatschappelijke risico's
- Flexibele inzet van mensen, middelen en processen
- Verdieping van samenwerking in de geneeskundige keten, met gemeenten en crisispartners
- Planmatig werken

2029

- Ondersteunen van herstel naar nieuw evenwicht na crisis
- Uitbreiden van het netwerk met nieuwe partners
- Interne organisatie en de informatiepositie op orde als basis voor verdere ontwikkeling

2030

- Datagedreven sturing en monitoring
- Adaptief werken op basis van risicomonitoring

De weg ernaartoe: vier speerpunten

1. *Weerbare samenleving*

Een weerbare samenleving vraagt iets van iedereen. Van iedere inwoner, elk bedrijf, elke (maatschappelijke) organisatie. Ook van ons. Wij blijven inzetten op het ondersteunen van de weerbaarheidsopgave in onze omgeving en zijn adaptief als het gaat om nieuwe onderwerpen.

2. *Weerbare en toekomstbestendige crisisorganisatie*

Eigen continuïteit vormt het fundament voor de weerbaarheidsopgave. We sturen niet op specifieke risico's maar zijn voorbereid op het onverwachte.

3. *Netwerkimpuls*

Wij versterken en onderhouden een krachtig netwerk met onze belangrijkste partners. Naast bestaande netwerken zoeken we verbinding met nieuwe partners conform de weerbaarheidsopgave.

4. *Kwaliteitsimpuls*

We gaan bewuster, planmatiger en professioneler werken. We versterken ons presterend vermogen. We werken cyclisch en datagestuurd.

5. Programma GGD

Onze missie

De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van iedereen, met extra aandacht voor risicogroepen. Dit doet de GGD door risico's voor de gezondheid te voorkomen en de gezondheid van alle inwoners te bevorderen. Motto van onze GGD is 'een levenslang onmisbaar en dichtbij'.

GGD Gelderland-Midden werkt samen met partners aan een belangrijke maatschappelijke opgave: het verbeteren van de gezondheid en veerkracht van al onze inwoners, van ongeboren kinderen tot onze oudste inwoners, met bijzondere aandacht voor inwoners in een kwetsbare positie. Onze bijdrage is dat we publieke gezondheidszorg in een breed spectrum bieden, waaronder jeugdgezondheidszorg, infectieziektebestrijding, seksuele gezondheid, tuberculosebestrijding, reizigersvaccinatie, toezicht, medische milieukunde, forensische geneeskunde en openbare geestelijke gezondheidszorg. Dat geldt ook tijdens grootschalige gebeurtenissen als bijvoorbeeld een pandemie. Overkoepelend heeft de GGD de taak om de gezondheid van onze inwoners te monitoren en mede op basis daarvan gemeenten en andere partners te adviseren over (gezondheids)beleid en gezondheidsbevorderende interventies. Deze interventies worden gedeeltelijk ook door de GGD uitgevoerd.

5.1 Ontwikkelingen en trends

Veerkracht, eigen regie en welbevinden centraal

Er is een brede 'beweging naar de voorkant' gaande: van curatie naar preventie en van zorg naar gezondheid. Veerkracht, eigen regie en welbevinden staan centraal in plaats van slechts de afwezigheid van ziekte.

Het inzicht groeit dat werken aan de gezondheid en welzijn niet alleen voorbehouden is aan de (publieke en medische) gezondheidssector, maar ook wat vraagt van andere domeinen (Health in All Policies).

Aandacht voor gezondheid in beleid en akkoorden

- Het ministerie van VWS heeft namens het kabinet met de Samenhangende Preventiestrategie (2025-2040) de lijnen uitgezet om te werken aan het voorkomen van ziekte en zorg. Vanuit de overtuiging dat onze leefomgeving invloed heeft op de gezondheid wil het kabinet onder meer de gezonde keuze de makkelijke keuze maken.
- Het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA, 2025) richt zich de komende jaren in het gezondheidsbeleid op het verder ontwikkelen van landelijke samenwerking, toegankelijke ondersteuning en preventieve zorg, met een flexibele agenda om gezondheidsproblemen aan te pakken.
- Het coalitieakkoord 2026-2030 'Aan de slag' heeft eveneens aandacht voor gezondheid, met nadruk op preventie en mentale gezondheid, vanuit wijk en school, dus dicht(er) bij de inwoner.

De komende 5 jaar: de impact op de regio van landelijke trends

De Volksgezondheid Toekomst Verkenning (VTV-2024) van het RIVM, 'Kiezen voor een gezonde toekomst', en de Landelijke Nota Gezondheidsbeleid 2025-2028, 'Samenwerken aan gezondheid' (VWS) concluderen:

- De aanhoudende vergrijzing en toename van chronische aandoeningen leiden tot een groeiende en complexere zorgvraag.
- Sociaaleconomische gezondheidsverschillen blijven intussen hardnekkig bestaan of zelfs toenemen.
- Leefstijl gerelateerde problematiek blijft een belangrijk aandachtspunt. De mentale gezondheid staat onder druk door maatschappelijke ontwikkelingen zoals prestatiedruk, onzekerheid en digitalisering.
- Klimaat- en milieu-gerelateerde gezondheidsrisico's nemen toe, wat nieuwe eisen stelt aan onder andere de voorbereiding op crises.

Het visiedocument van GGD GHOR Nederland 'Iedereen in Nederland gezond' gaat in op deze ontwikkelingen, inclusief ontwikkelrichtingen:

- Een versterkte en meer integrale preventieve aanpak.
- Intensieve samenwerking met partners binnen en buiten het zorgdomein.
- Het belang van regionalisering, digitalisering en datagedrevenheid.
- Meer aandacht voor verbinding tussen het medisch en sociaal domein en voor een goede voorbereiding op diverse crises.
- Goed anticiperen op, en omgaan met het afnemend vertrouwen in (overheids)gerelateerde organisaties.

De basis op orde, werken aan de toekomst

Daarnaast sluiten we aan bij de landelijke beweging om de jeugdgezondheidszorg (JGZ) meer uniform en toekomstbestendig te maken. Deze inzet is gericht op het op orde brengen en houden van de basis, terwijl tegelijkertijd wordt gewerkt aan de JGZ van de toekomst. We richten ons daarbij op een zo efficiënt mogelijke collectieve regionale inzet, en realiseren ons dat er soms ongelijke investeringen nodig zijn om gelijke(re) kansen voor iedereen te creëren.

Organisatorische uitdagingen

Om de regionale opgaven goed te kunnen oppakken, keuzes te onderbouwen en gericht advies te geven, blijft het belangrijk dat onze adviezen gebaseerd zijn op actuele kennis en expertise, en ook strategische keuzes helpen onderbouwen. Daarnaast is een goede afstemming met gemeenten en zorg- en welzijnspartners nodig om preventie en ondersteuning in samenhang te organiseren. Dit kan alleen duurzaam worden bereikt wanneer de GGD beschikt over voldoende (medisch geschoold) personeel. Alleen zo kunnen wij zowel in reguliere situaties als tijdens crises, en dus ook een nieuwe pandemie, onze wettelijke taken blijvend betrouwbaar en kwalitatief goed uitvoeren.

5.2 In 2030

De GGD is van en voor de gemeenten en vanuit deze hoedanigheid een belangrijke partner bij de realisatie van de regionale opgaven.

De 15 gemeenten in Gelderland-Midden hebben de ambities van de Landelijke Nota Gezondheidsbeleid 2025-2028 vertaald naar de Regionale Visie op Publieke Gezondheid in Gelderland-Midden (RVPG).

5.3 Onze doelstellingen

De komende jaren richt de GGD zich met zijn Meerjarenbeleid op zes doelstellingen:

1. *Kansrijk opgroeien*

We dragen eraan bij dat alle jeugdigen zo veel en zo goed mogelijk gezond en kansrijk kunnen opgroeien in een gezonde leefomgeving (thuis, school, kinderopvang, vrije tijd en/of cultuur). Daartoe moeten we soms ongelijk investeren, om gelijke kansen te creëren.

2. *Het terugdringen van gezondheidsachterstanden*

Kwetsbare groepen kunnen rekenen op een brede samenwerking tussen verschillende domeinen om hun gezondheid te versterken. We dragen eraan bij dat inwoners in staat zijn om gezonde(re) keuzes te maken.

3. *Mentale gezondheid, inclusief suïcidepreventie*

De leefomgeving (o.a. thuis, onderwijs, werk, vrije tijd, fysieke leefomgeving) biedt een omgeving waarin inwoners mentaal gezond en veerkrachtig kunnen zijn. We dragen eraan bij dat inwoners kunnen omgaan met de druk van het dagelijkse leven.

4. *Vitaal ouder worden*

De fysieke en sociale omgeving is erop ingericht dat ouderen langer gezond, veilig, vitaal, betekenisvol en zelfredzaam kunnen wonen en leven. Ouderen worden gestimuleerd om gezonde keuzes te maken die een positieve gezondheid bevorderen.

5. *Gezonde leefomgeving*

Inwoners wonen, leren, werken en ontspannen in een gezonde en veilige leefomgeving. Van jong tot oud, inwoners weten wat ze kunnen doen om de schadelijke effecten op hun gezondheid - mede ingegeven door klimaatveranderingen - te minimaliseren en wat ze zelf kunnen bijdragen om hun leefomgeving gezond te houden.

6. *Vaccinatiebereidheid*

De vaccinatiebereidheid in onze regio neemt toe en de regionale vaccinatieorganisatie in Gelderland-Midden wordt versterkt.

Uit het voorgaande vloeien voor de komende jaren drie organisatorische aandachtspunten voort, te weten:

1. *Strategische kennis- en adviesfunctie versterken*

We zorgen voor het strategisch, structureel en doelgericht inzetten van (gezondheids)data voor informatiegestuurde keuzes bij het vormgeven van (gezondheids)beleid en uitvoering.

2. *Samenwerking intensiveren*

We versterken de duurzame samenwerkingsstructuren op lokaal, regionaal en provinciaal niveau om inwoners tijdig en effectief te bereiken en netwerksamenwerking te bevorderen.

3. *Continuïteit borgen*

We borgen de continuïteit en kwaliteit van onze wettelijke publieke gezondheidstaken, zowel in normale tijden als wanneer we geconfronteerd worden met gezondheidsbedreigingen en -crises.

5.4 Planning

2027

Uitvoeren van de bestuurlijke agenda, waarin de aandachtspunten uit het meerjarenbeleidsplan verder zijn uitgewerkt. Verankeren bestaande ketenaanpakken en prioriteiten bepalen ten aanzien van nieuwe ketenaanpakken.

2028

Doorontwikkelen van succesvolle aanpakken. Verder versterken en inrichten van de kennis- en adviesfunctie van de GGD. Uitvoeren van de in Kaderbrief 2028 geschetste ontwikkelingen.

2029

Evalueren van de aandachtspunten waar we in 2027 mee gestart zijn, en waar nodig bijstellen. Doorlopende aandacht voor de andere eerder geïdentificeerde inhoudelijke aandachtspunten. Vooruitkijken naar de volgende beleidscyclus, startend met de nieuwe Landelijke Nota Gezondheidsbeleid, inclusief herijking Regionale Visie Publieke Gezondheid.

2030

Borgen effectieve werkwijzen in reguliere processen en samenwerking. Evalueren van de beleidsperiode 2027–2030. Uitvoering geven aan nieuwe ontwikkelingen, voortkomend uit de nieuwe Landelijke Nota Gezondheidsbeleid.

De weg ernaartoe: zes speerpunten

1. *Kansrijk opgroeien*

We dragen eraan bij dat kinderen en jeugdigen in onze regio gezond, kansrijk en weerbaar opgroeien en dat gezond aanbod toegankelijk beschikbaar is. We werken daarom aan een stabiele, wendbare en uitvoerbare jeugdgezondheidszorg.

2. *Terugdringen van gezondheidsachterstanden*

We dragen bij aan het verkleinen van gezondheidsachterstanden in onze regio, onder andere door gemeenten te ondersteunen bij en te adviseren over het versterken van de sociale basis, het verbeteren van gezondheidsvaardigheden, een outreachende insteek, en 'Health in All Policies'; we zijn als GGD een schakel in het veld dat in samenwerking zorgt voor een integrale aanpak over meerdere domeinen en we gaan 'er op af' met onze wijk-ggd-ers .

3. *Mentale gezondheid, inclusief suïcidepreventie*

We dragen bij aan een sterkere mentale gezondheid van inwoners in onze regio - waarbij we in het bijzonder aandacht hebben voor het vergroten van de veerkracht van jongeren en jongvolwassenen -, en aan de vermindering van het risico op suïcide, door laagdrempelig en preventief advies te bieden, en gemeenten met onze kennis te ondersteunen.

4. *Vitaal ouder worden*

We dragen eraan bij dat inwoners in onze regio vitaal ouder worden. De komende jaren zetten we in op gezond en veilig ouder worden, samen met gemeenten, maatschappelijke partners en inwoners, waaraan de GGD via onder andere preventie, advies en monitoring bijdraagt.

5. *Gezonde leefomgeving*

We dragen bij aan een gezondere omgeving door risico's in kaart te brengen, hierover te adviseren en waar mogelijk deze te beheersen, gezonde voedselkeuzes, advies over hoe om te gaan met klimaatveranderingen, het stimuleren van beweging en ontmoeting en door gemeenten actief te ondersteunen bij het integraal meenemen van gezondheid in ruimtelijke en fysieke besluitvorming. We zijn met onze consultatiebureaus dichtbij georganiseerd en breiden de leeftijd uit van 0-100.

6. *Vaccinatiebereidheid*

We dragen bij aan een stevige, goed georganiseerde en doelgroepgerichte vaccinatieaanpak in Gelderland-Midden die aansluit bij de leefwereld van inwoners en helpt de verschillen in vaccinatiegraad te verkleinen.

Samen met de gemeenten in onze regio bepalen we de komende jaren welke onderwerpen en activiteiten binnen deze aandachtspunten bijzondere aandacht krijgen.

Uit het voorgaande vloeien voor de komende jaren drie organisatorische aandachtspunten voort, te weten:

1. Strategische kennis- en adviesfunctie versterken

We ontwikkelen een digitale strategie, aansluitend bij de VGGM-brede strategie. We benutten (gezondheids)data effectief en verantwoord voor onze kennis- en adviesrol richting onze gemeenten en partners. We gaan verder met het versterken van ICT, datavaardigheden en veilige gegevensuitwisseling zodat we zelf beter intern kunnen sturen.

2. Samenwerking intensiveren

Dit doen we door het inzetten van onze strategische kennis- en adviesfunctie en door onze rollen in de regionale kennis- en preventie-infrastructuur te verstevigen en versterken. We zorgen voor monitoring en evaluatie van de samenwerking en ketenaanpakken in de regio. We bouwen onze consultatiebureaus om tot preventiecentra in wijken/dorpen voor de leeftijd 0-100.

3. Continuïteit borgen

We zorgen voor het te allen tijde adequaat uitvoeren van onze maatschappelijke opdracht door te investeren in goed werkgeverschap en duurzame inzetbaarheid, en door een gezondheidsvaardige organisatie te worden. We werken toe naar structurele capaciteit en financiering, omdat een duurzame bedrijfsvoering randvoorwaardelijk is voor de uitvoering van onze (wettelijke) taken. We zorgen voor passende reacties op externe ontwikkelingen die onze dienstverlening beïnvloeden. Daarnaast zijn we in staat om in tijden van crises de noodzakelijke publieke gezondheidstaken onverminderd en veerkrachtig voort te zetten

6. Programma Ambulancezorg

Onze missie

24/7 Ambulancezorg – dichtbij en deskundig. Dit zorgt voor goede en passende zorg voor alle personen en ketenpartners met een (acute) zorgvraag. Onze visie geeft richting: we leveren zorg op het juiste moment, op de juiste plaats, door de juiste zorgverlener. We werken met bevlogen professionals die zich blijven ontwikkelen en die meebewegen met het veranderende zorglandschap. We leren continu, ontwikkelen samen met ketenpartners en zijn toekomstgericht georganiseerd.

6.1 Ontwikkelingen en trends

Demografische ontwikkeling – toename vraag acute zorg

Verschillende factoren dragen bij aan een (landelijk) toenemende vraag naar acute zorg: vergrijzing, ouderen die langer zelfstandig thuis wonen, bevolkingsgroei en toename van chronische aandoeningen. We verwachten dat dit nog een flink aantal jaren zal doorzetten. Dat brengt uitdagingen met zich mee voor de beschikbaarheid, toegankelijkheid en de kosten van zorg, en het tegelijkertijd kunnen handhaven van kwaliteitsnormen.

Schaarste op de arbeidsmarkt, mentale belasting door werkdruk

AGM heeft vanwege de krappe arbeidsmarkt steeds meer moeite om vacatures op operationele onderdelen en bedrijfsvoering goed in te vullen. De gemiddelde leeftijd binnen ons personeelsbestand neemt toe doordat collega's in de regel lang bij ons werken. De vraag naar reguleringen en mogelijkheden om de oudere werknemer verantwoord in te kunnen zetten stijgt, waardoor de druk op de jongere werknemer toe neemt. Toenemende druk in de acute zorg onder andere door de demografische ontwikkelingen in relatie tot schaarste kan leiden tot toenemende (mentale) belasting. Dat zorgt ervoor dat personele beschikbaarheid op termijn onder druk kan komen te staan.

Complexere zorgvragen, schaarste in de zorgketen

Niet alleen wordt de zorgvraag in volume hoger en het aanbod krappere, de zorgvragen worden ook complexer van aard. Multimorbiditeit neemt toe. Het is van belang dat de ingezette zorg doelmatig is en de juiste zorgverlener wordt ingezet. Intensieve afstemming met de (acute) zorgketen is noodzakelijk, zodat de zorgvraag met de juiste urgentie door de beste zorgverlener wordt behandeld. Zorgdifferentiatie en ketensamenwerking zijn belangrijke ontwikkelingen om hiermee om te kunnen gaan.

Infrastructurele investeringen en groot onderhoud vastgoed

De komende jaren worden we in onze regio geconfronteerd met toenemende infrastructuurle knelpunten en groot wegonderhoud die directe gevolgen hebben voor onze operationele inzet. De afwaardering van snelheden op wegen, de landelijke bouwopgave en de infrastructuurle investeringen van Rijkswaterstaat (wegwerkzaamheden) zorgen voor een blijvende druk op onze responstijden.

Onze huidige huisvesting heeft te weinig uitbreidingsmogelijkheden, is op enkele plekken verouderd en biedt onvoldoende flexibiliteit om in te spelen op groeiende zorgvraag en veranderende mobiliteitspatronen. De schaarste van geschikte locaties maken het bovendien steeds uitdagender om ambulances effectief te positioneren om zo alle plekken in de regio snel te kunnen aanrijden.

Geopolitieke instabiliteit en toenemende dreiging

De geopolitieke instabiliteit heeft in potentie impact op AGM. Waar logistieke en medische voorraden en levering vanzelfsprekend waren, kan dit binnen afzienbare tijd omslaan. AGM moet zich voorbereiden op dit soort onvoorspelbare situaties en rekening houden met logistieke verstoringen, hybride aanvallen, verstoring van ICT en verbindingen en toenemende (militaire) dreiging. Weerbaarheidsbevordering vraagt van ons ook extra investeringen in mensen en middelen die nog niet bekostigd zijn.

6.2 In 2030

AGM levert in 2030 toegankelijke, passende en toekomstbestendige (acute) zorg voor alle patiënten en ketenpartners met aandacht voor ondersteuning/intensivering van burgerhulpverlening. Met een sterk en duurzaam personeelsbestand en optimaal ingerichte ambulancelocaties bieden wij continuïteit van zorg en zijn wij veerkrachtig in elke onvoorspelbare situatie.

6.3 Onze doelstellingen

1. Zorgdifferentiatie en coördinatie

AGM heeft als doel om toegankelijkheid van zorg te bieden en zorg doelmatig in te zetten: we zetten in op juiste en passende zorg door de juiste zorgverlener. In de meldkamer worden nieuwe vormen van triage toegevoegd (waaronder inzet regiearts en technologische ondersteuning). Zorgcoördinatie wordt opgepakt in ROAZ-verband met de andere acute zorgpartners.

2. Samenwerking in de acute keten

We staan voor doelmatige inzet van ambulancezorg. Samen met onze ketenpartners werken we aan zorgcoördinatie. Optimale samenwerking in de keten maakt dat de patiënt de juiste zorg, op de juiste plaats, door de juiste zorgverlener, op het juiste moment ontvangt.

3. Strategisch personeelsbeleid & groei aan potentieel

We willen een aantrekkelijke werkgever zijn. We staan voor een opgave om voldoende arbeidspotentieel aan ons binden en die effectief en efficiënt in te zetten. We investeren in vitaliteit en duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers.

4. Strategisch huisvestings- en onderhoudsplan

We beschikken over toekomstbestendige ambulance locaties met de juiste voorzieningen. De locaties staan op de juiste plek om bij te dragen aan onze spreiding en beschikbaarheid en aan goed werkgeverschap. We maken een inhaalslag op ons verouderde vastgoed.

5. *Geopolitieke instabiliteit en toename dreiging*

We zijn voorbereid op toenemende (militaire) dreiging en verstoringen van logistiek, ICT en verbindingen.

6.4 Planning

2027

We geven uitvoering aan het verder ontwikkelen van visie op zorgdifferentiatie. We dragen bij aan de implementatie van zorgcoördinatie in onze regio. AGM levert een strategische personeelsplanning tot 2030 op waardoor we beter zicht hebben op wanneer we hoeveel mensen en middelen moeten verwerven en handelen daarnaar. Het strategisch huisvesting- en onderhoudsplan wordt op onderdelen uitgevoerd, voor zover daar financiering van de zorgverzekeraars tegenover staat.

2028

Verdere zorgdifferentiatie en technische ontwikkelingen ondersteunen ons werk beter. Waar het kan automatiseren we processen en werkzaamheden zodat we ons personeel nog efficiënter kunnen inzetten. We breiden onze ambulancevloot en bemanning uit. We updaten onze huisvestingslocaties waar we dat in 2027 nog niet hebben gedaan en maken afspraken voor de aankomende jaren waar dat nog moet. We ronden het implementatietraject zorgcoördinatie onder leiding van de acute zorg regio af.

2029

We kijken terug op behaalde doelstellingen en schaven bij waar nodig om onze doelstellingen voor 2030 te kunnen halen. Ons strategisch personeelsplan staat en we hebben goed zicht op instroom, doorstroom en verloop. Hierdoor kunnen we tijdig anticiperen.

2030

Onze huisvesting is up-to-date en toekomstbestendig. We blijven investeren in onze netwerken en samenwerking in de keten. Er ontstaat meer ruimte voor innovatie en doorontwikkeling. De basis binnen de organisatie is goed op orde.

De weg ernaartoe: vijf speerpunten

1. *Zorgdifferentiatie en coördinatie*

We ontwikkelen zelf, en met ketenpartners een toekomstbestendig model voor zorgdifferentiatie waarin de juiste zorg op het juiste moment centraal staat. AGM bouwt de komende jaren verder aan verschillende inzetvormen voor hoogcomplexe, middencomplexe en meldkamerzorg. Door te investeren in deskundigheid, specialisatie en gestandaardiseerde processen (al dan niet ondersteund door AI) realiseren we passende zorgverlening, sterke ketensamenwerking en een flexibel inzetbaar team dat voorbereid is op de zorgvraag van de toekomst.

2. *Samenwerking in de acute keten*

We versterken onze samenwerking met ketenpartners om de juiste zorg op de juiste plek te realiseren. Samen met partners in de acute zorgregio Oost werken we aan het transformatieplan zorgcoördinatie en de implementatie van (o.a.) de richtlijn digitale gegevensuitwisseling. Hiermee bevorderen we continuïteit, efficiëntie en samenhang binnen de acute zorgketen.

3. *Strategisch personeelsbeleid & groei aan potentieel*

We investeren in modern en toekomstgericht werkgeverschap, met strategische personeelsplanning, een vernieuwde recruitmentstrategie, slimmer organiseren en het verder automatiseren van ondersteunende processen door bijvoorbeeld AI-toepassingen. Zo creëren we duurzame randvoorwaarden voor inzetbaarheid, vitaliteit en behoud van onze professionals.

We versterken onze regionale paraatheid aanvullend door het uitbreiden van diensten, het optimaliseren van meldkamerbezetting en het verbeteren van de spreiding van voertuigen en standplaatsen. Hiermee bouwen we aan een robuuste spreiding en beschikbaarheid van ambulancezorg dat aansluit bij de groeiende zorgvraag en regionale mobiliteitsontwikkelingen.

4. *Strategisch huisvestings- en onderhoudsplan*

We ontwikkelen en implementeren een integraal strategisch huisvestings- en onderhoudsplan dat richting geeft aan toekomstige investeringen, locatiekeuzes en organisatieontwikkeling. Door gefaseerd te werken aan veilige, duurzame en toekomstbestendige locaties versterken we onze operationele capaciteit, verbeteren we de regionale dekking en realiseren we de benodigde huisvestingsprojecten om zo onze medewerkers in goede werkplekken te (blijven) voorzien. De uitbreiding van de meldkamer Oost-Nederland is nodig om alle meldkamerprocessen van de 5 ambulancezorg organisaties centraal te sturen en op één plek te huisvesten.

5. *Geopolitieke instabiliteit en toename dreiging*

We volgen en dragen bij aan landelijke ontwikkelingen op het thema 'weerbaarheid' en 'weerbare (ambulance)zorg'. Als onderdeel van VGGM dragen we bij aan de weerbaarheidsopgaven en projectmatige aanpak die opgestart is. We staan in verbinding met Ambulancezorg Nederland als het gaat om weerbare ambulancezorg en stemmen met de acute zorg regio af als het gaat om voorbereiding op een grootschalig conflict en een groot aanbod van (oorlog)slachtoffers. We updaten ons crisisplan en beoefenen dat regelmatig.

7. Programma Bedrijfsvoeren

Onze missie

Het programma Bedrijfsvoeren ondersteunt het primair proces van de afdelingen. Dit gebeurt vanuit zowel kaderstellende, controlerende, uitvoerende als serviceverlenende rollen en werkzaamheden op gebied van Control, Juridische zaken, Kwaliteit, Informatiebeveiliging, Privacy, Inkoop, Financiën, Informatievoorziening, ICT, HRM, Facilitair en Communicatie. We werken vanuit diverse wet- en regelgeving op het gebied van bijvoorbeeld financiën, Arbo, kwaliteit, informatiebeveiliging, arbeidsvoorwaarden, privacy en de aanbestedingswet. Ook leveren we vanuit onze expertise een bijdrage aan branche specifieke vraagstukken.

7.1 In 2030

Zowel in kwaliteit als formatie is het bedrijfsvoeren van alle afdelingen versterkt. Met actuele kaders, beleid en richtlijnen en kennis en kunde op gebied van de diverse bedrijfsvoeringsthema's is VGGM in staat om het bedrijfsvoeren op een efficiënte manier vorm te geven en helpend te laten zijn aan de inhoudelijke programma's. Organisatiebreed werken we meer planmatig en procesmatig.

7.2 Onze doelstellingen

1. *Betrouwbare, wendbare en veilige informatievoorziening*

De technologische ontwikkeling, de steeds complexere maatschappelijke opgave en cyberdreiging stellen steeds hogere eisen aan onze informatievoorziening en vragen om een organisatiebrede aanpak. Het programma zorgt dat afdelingen over de juiste informatie kunnen beschikken voor uitwisseling binnen VGGM (informatiegestuurd werken) en met ketenpartners; het draagt zo bij aan een sterke informatiepositie voor VGGM. Het programma werkt continue aan verdere ontwikkeling van stuur- en managementinformatie. De gezondheidskant leert van de veiligheidskant door methoden voor risico-inschatting en beeldvorming over te nemen.

2. *Aansluiting op en adoptie van technologische ontwikkelingen*

We zetten technologische ontwikkelingen in voor efficiëntie en vereenvoudiging van onze werkprocessen. We hebben oog voor de kansen én risico's.

3. *Actief investeren in aantrekken en behoud van gezond en duurzaam inzetbaar personeel.*

Bij VGGM werken over de volle breedte van de organisatie betrokken en vakbekwame medewerkers. We weten talent te werven, te behouden en duurzaam te verbinden aan onze organisatie.

4. *Het werken aan passende huisvesting voor optimale ondersteuning van het primair proces*

Onze huisvesting levert voor alle afdelingen binnen VGGM een belangrijke bijdrage aan het efficiënt kunnen uitvoeren van werkprocessen en aan het welzijn en welbevinden van de medewerkers.

5. *Het pakken van onze maatschappelijke verantwoordelijkheid op het gebied van duurzaamheid.*

De impact van klimaatverandering op onze veiligheid en gezondheid wordt steeds zichtbaarder. We beschouwen aandacht voor duurzaamheid als een vast onderdeel van onze eigen bedrijfsvoering.

6. *Het voortzetten van de beweging naar toekomstbestendig bedrijfsvoeren.*

We hanteren een gestandaardiseerde, efficiënte en integrale manier van bedrijfsvoeren, ook na afronding van het programma Samen.Beter.Bedrijfsvoeren in 2027 en borging daarvan in de reguliere lijn.

7.3 Planning

2027

Ten aanzien van de veilige informatievoorziening, datakwaliteit en gebruik van AI is de basis gelegd met beleid, organisatorische inrichting en richtlijnen voor gebruik. Het uniformeren en optimaliseren van processen zorgt ervoor dat de basis voor procesmatig werken stevig wordt neergezet. Het doorontwikkelen van portefeuillemanagement zorgt voor beter planbaar werk met als gevolg betere resultaten en efficiënter werken. De CO2 prestatieladder is ingericht en doelstellingen zijn bepaald.

2028

Actief monitoren van borging van ontwikkeld beleid, kaders en richtlijnen in het kader van het versterken van het bedrijfsvoeren. Verder versterken van bedrijfsvoeringsfuncties. Doorontwikkelen van procesmatig en planmatig werken. Doelstellingen op gebied van duurzaamheid worden gerealiseerd. Doorlopend inzetten op bewustwording bij medewerkers rondom veilig gebruik van data en nieuwe technologie.

2029

Evalueren of de doorontwikkeling en versterking van de afgelopen jaren het gewenste effect heeft gehad en waar nodig bijstellen van beleid, kaders en richtlijnen. Doorlopende aandacht voor de realisatie van doelstellingen op gebied van duurzaamheid. Vooruitkijken naar de komende beleidsperiode en wat deze vraagt van het bedrijfsvoeren.

2030

We werken op een gestandaardiseerde manier met daarbij behorende kaders, beleid, richtlijnen en gedrag. Continue verbeteren is vaste werkwijze. We hebben doelstellingen op gebied van duurzaamheid voor 2030 gerealiseerd. We evalueren deze beleidsperiode.

De weg ernaartoe: zes speerpunten

1. *Een betrouwbare, wendbare en veilige informatievoorziening*

1.1 Verbeteren van de inrichting, samenwerking en besturing:

We borgen duidelijke rollen en verantwoordelijkheden, richten integrale besturing in, verbeteren de samenwerking tussen de afdelingen en IT, ontwikkelen een meerjarig informatieplan waar ook informatiebeheer deel van uit maakt en leveren transparante IV- dienstverlening op.

1.2 Bewuster en veiliger omgaan met onze informatie:

Het 'Masterprogramma informatievoorziening 2025-2030, "Samen meer slagkracht", is onze leidraad de komende jaren. Samen met andere veiligheidsregio's werken we aan een digitale infrastructuur die niet alleen efficiënt is, maar ook veilig en betrouwbaar. Door daarnaast verder te werken aan structurele verankering van informatiebeveiliging in alle lagen van de organisatie en het continue verbeteren van de processen en systemen in lijn met geldende normenkaders en wetgeving werken we aan een toekomstbestendige situatie waarin we veilig, weerbaar en continu kunnen blijven opereren.

1.3 Informatiegedreven werken met expliciete aandacht voor onze data:

We professionaliseren ons datagebruik door heldere data-afspraken, eigenaarschap en governance in te richten. We verbeteren datakwaliteit, bouwen een betrouwbaar dataplatform als 'single source of truth', borgen veilige en duurzame toegankelijkheid van data en versterken de datavaardigheden van medewerkers.

2. *Aansluiting op en adoptie van technologische ontwikkelingen.*

We volgen de ontwikkelingen actief en zetten deze in waar kan. We starten met AI ter ondersteuning van werkprocessen en groeien toe naar integratie van AI in onze uitvoering, als aanvulling op onze menselijke capaciteit. Bewustwording van de mogelijkheden en risico's van de toepassing van technologische ontwikkeling onder de medewerkers is een belangrijk onderdeel van de implementatie.

3. *Actief investeren in aantrekken en behoud van gezonde en duurzaam inzetbare werknemers*

3.1 Arbeidsmarktbeleid: werving van personeel door het versterken van onze positie als werkgever en het inzetten op een breed en divers bereik van doelgroepen bij werving en selectie.

3.2 Het behouden en ontwikkelen van medewerkers door strategische personeelsplanning en leren en ontwikkelen.

3.3 Bevorderen van gezondheid en vitaliteit van medewerkers door actief aandacht te besteden aan goede arbeidsomstandigheden en veilig werken en het stimuleren van medewerkers om te werken aan fysieke en mentale gezondheid.

4. *Werken aan passende huisvesting voor optimale ondersteuning van het primair proces.*

- Harmoniseren van afspraken beheer en bekostiging brandweer vastgoed.
- Vervangende huisvesting ambulancedienst Ede.
- Vervangende huisvesting afdeling Crisisbeheersing.
- Toekomstverkenning huisvesting brandweer Arnhem - Post Zuid.
- Passend werkplekconcept voor locatie Eusebiusbuitensingel Arnhem.

5. *Het pakken van onze maatschappelijke verantwoordelijkheid op gebied van duurzaamheid.*

Naast het voldoen aan de wettelijke verplichtingen zijn CO2-reductie en bewustwording gekozen als speerpunt voor de komende jaren. Op basis van de CO2-prestatieladder als meetinstrument stellen we jaarlijks doelen vast en meten we onze resultaten. Verduurzaming van de gebouwen en ons materieel levert hierbij een belangrijke bijdrage.

6. *Het voortzetten van de beweging naar toekomstbestendig bedrijfsvoeren.*

Naast alle eerdergenoemde speerpunten zetten we in op:

- Het uniformeren en optimaliseren van processen Bedrijfsvoeren.
- Structureel versterken van de centrale en decentrale bedrijfsvoering, in rollen, functies en kwaliteit.
- Het implementeren en borgen van beleid, kaders en richtlijnen die zijn ontwikkeld door S.B.B. ten behoeve van heldere sturing- en samenwerkingslijnen en een veilig en betrouwbaar fundament op het gebied van informatievoorziening en ICT.
- Bewustwording en gewenste houding en gedrag om deze speerpunten te bereiken.

Concept

8. Financieel Kader VGGM

De VGGM streeft naar een financieel solide basis waarmee zij haar publieke taak effectief en efficiënt kan uitvoeren, nu en in de toekomst.

Bij de financiële kaders en uitgangspunten waarbinnen VGGM haar taken uitvoert ligt de focus op het waarborgen van financiële continuïteit, rechtmatigheid en doelmatigheid. Dit doen we in nauwe afstemming met de deelnemende gemeenten van onze regio door middel van onze planning en control cyclus.

8.1 Financiële uitgangspunten

VGGM hanteert als uitgangspunt een structureel sluitende begroting, waarbij structurele lasten worden gedekt door structurele baten. Daarnaast wordt gestuurd op kostenbeheersing, transparantie en risicobewust financieel beleid.

De financiering van de VGGM bestaat hoofdzakelijk uit bijdragen van gemeenten, aangevuld met rijksbijdragen, bijdragen van zorgverzekeraars, subsidies en overige baten (bijvoorbeeld reizigersvaccinatie). De ontwikkeling van deze inkomsten staat de komende jaren onder druk door bredere financiële uitdagingen onder andere bij Rijk en gemeenten.

De belangrijkste uitgaven betreffen personeelskosten, materieel, huisvesting, ICT en opleidingsactiviteiten. De kostenontwikkeling wordt beïnvloed door cao-ontwikkelingen, prijsstijgingen, toenemende eisen aan digitalisering en crisisbeheersing. Investerings en modernisering van materieel en ICT worden planmatig vormgegeven via een meerjareninvesteringsplanning.

8.2 Risico's

De komende jaren wordt rekening gehouden met toenemende complexiteit van risico's en maatschappelijke opgaven. We hebben de afgelopen jaren gewerkt aan het vormen van een adequaat weerstandsvermogen om incidentele risico's op te kunnen vangen. Financiële schommelingen en toekomstige verplichtingen kunnen daarmee in beperkte mate op opgevangen worden door de ingestelde voorzieningen en reserves.

8.3 Huidig financieel kader

In onderstaande tabel is het vertrekpunt voor dit meerjarenbeleidsplan opgenomen, zijnde de Begroting 2027. De beschreven ontwikkelingen in dit meerjarenbeleidsplan worden via de jaarlijkse ontwerpbegrotingen voorgelegd aan de gemeenteraden en het bestuur.

Overzicht baten en lasten Bedragen x € 1.000	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Programma Crisisbeheersing	8.975	8.975	9.014	9.054
Programma Brandweer	47.581	47.130	47.130	47.130
Programma GGD	45.691	45.666	45.659	45.641
Programma Ambulancezorg	36.871	36.871	36.871	36.871
Programma Bedrijfsvoeren	31.858	32.354	32.258	32.258
Lasten	170.976	170.997	170.932	170.955
Gemeentelijke bijdrage	94.816	95.290	95.290	95.290
Lokaal aanbod	10.831	10.831	10.831	10.831
Rijksbijdragen	15.129	15.129	15.168	15.208
Zorgverzekeraars	38.953	38.953	38.953	38.953
Overige baten	10.572	10.572	10.572	10.572
Baten	170.300	170.775	170.814	170.855
Doorbelasting	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	-676	-222	-118	-100
Mutatie reserves	676	222	118	100
Resultaat na bestemming	0	0	0	0

Concept

Bijlage 1 - Beleidsplan Brandweer 2027-2030

Zie separaat document.

Concept

Bijlage 2 - Beleidsplan Crisisbeheersing 2027-2030

Zie separaat document.

Concept

Bijlage 3 - Meerjarenbeleidsplan 2025-2026: resultaten op hoofdlijnen

In deze bijlage leest u beknopt de resultaten van onze programma's in de afgelopen periode. We brengen in kaart welke doelstellingen zijn gerealiseerd, waar voortgang is geboekt en welke resultaten zichtbaar zijn geworden.

De Brandweer heeft concrete stappen gezet op:

- Versterking van de vakbekwaamheid van de manschappen door vernieuwing van de vakbekwaamheidsprogramma's met meer praktijkgerichte oefeningen
- Snellere, efficiëntere inzet door invoering dynamisch alarmeren
- Risicogericht sturen met datagedreven werken via dashboards (zicht op incidentdata)
- Brandveilig leven door intensivering van de samenwerking met gemeenten, woningcorporaties, zorginstellingen en ketenpartners en door nieuwe initiatieven zoals bewonersbijeenkomsten in risicogebieden.
- Op peil houden bezetting vrijwilligers met gerichte werving, opleiding en begeleiding
- Kennis over duurzaam bouwen is verrijkt mede na de brand in Presikhaaf (2023)
- Natuurbrandbeheersing heeft aan intensiteit en belang gewonnen door de natuurbrand in Ede (2025) en versterking van kennisuitwisseling met buitenlandse partners.
- Betere coördinatie bij grote incidenten met doorontwikkeling van de gezamenlijke meldkamer van Oost-5.

Crisisbeheersing heeft geanticipeerd op haar opgaven met versterking:

- van een flexibele en robuuste crisisorganisatie
- van een flexibele netwerksamenwerking
- en verbinden van risico- en crisiscommunicatie
- van informatiegestuurde veiligheid en het VeiligheidsInformatie Knooppunt (VIK).

Daarnaast heeft Crisisbeheersing de weerbaarheid van de samenleving nadrukkelijk op de agenda geplaatst. Eind 2025 is VGGM het programma weerbaarheid gestart, waaraan crisisbeheersing een nadrukkelijke bijdrage levert.

GGD Gelderland-Midden heeft belangrijke stappen gezet:

- in het versterken van preventie, samenwerking en paraatheid.
- in het verstevigen van haar positie als erkende partner, met een actieve rol in regionale en landelijke preventienetwerken door de positionering van de GGD'en binnen de zorgakkoorden IZA, GALA en AZWA
- in preventie en monitoring van belangrijke en actuele volksgezondheidsproblemen in nauwe samenwerking met gemeenten, zorg- en welzijnsorganisaties en partners binnen de regio. Daarbij hebben we specifieke aandacht voor kwetsbare groepen.
- als deskundig partner van gemeenten: met behulp van onze informatie - cijfers en praktijkkennis - hebben we gemeenten ondersteund bij het maken van hun (gezondheids)beleid.

Ambulancezorg Gelderland-Midden heeft ingezet op:

- Toekomstbestendige capaciteit om de dienstverlening te kunnen continueren en uit te kunnen breiden vanwege de toenemende vraag naar acute zorg: werving, selectie en opleiding van nieuwe medewerkers voor de meldkamer en rijdienst van AGM.
- Concentratie van alle meldkamerprocessen in Apeldoorn: we bieden onze meldkamerdienstverlening nu aan vanuit één centrale plek.
- Versterking van het nog beter kunnen verlenen onze zorg met de juiste urgentie en binnen de juiste tijd met invoering van de landelijk vernieuwde urgentie indeling.
- Differentiatie van de zorg met invoering van de physician assistant ambulancezorg als vast onderdeel van onze teams.
- Ombuigen van onze responstijdsprestatie naar opwaartse positieve ontwikkeling.
- Toekomstbestendige inrichting van de organisatie.
- Intensivering van de samenwerking met bijvoorbeeld huisartsenposten en ziekenhuizen met trainingen en een verbeterde gegevensuitwisseling.

Brandweer, GGD, AGM, Veilig Thuis en Crisisbeheersing werken binnen VGGM samen voor de optimalisatie van hun bedrijfsvoering. Daarvoor is de afdeling Bedrijfsvoering aan zet.

Bedrijfsvoering werkte langs de lijn van vier speerpunten:

- Versterken van de bedrijfsvoering binnen VGGM met het programma Samen.Beter.Bedrijfsvoeren.
- Beleid maken op het gebied van informatievoorziening, arbeidsmarkt en duurzaamheid
- Het verder standaardiseren van werkwijzen, waaronder de implementatie van AFAS, de inrichting van organisatiebrede overlegstructuren en het vastleggen van mandaten, rollen en verantwoordelijkheden.
- Verbetering en borging van de informatiebeveiliging met monitoring en detectie van onze systemen in het kader van informatiebeveiliging.
- Verdere borging van centrale toegankelijkheid bestanden, applicaties en diensten door het inzetten van de cloud.
- Implementatie van nieuwe wetgeving zoals de Woo geïmplementeerd met bijbehorende werkprocessen.
- Vaststelling en voorbereiding implementatie nieuw inkoopbeleid.
- Digitaal bewust maken van onze organisatie, met onder andere(online) trainingen.
- Arbeidsmarktbeleid: gerichte doelgroepenbenadering door professionalisering van de arbeidsmarktcommunicatie.

Bijlage 4 - Governance VGGM

De Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) is een gemeenschappelijke regeling van vijftien gemeenten.

Bestuurlijke Governance:

Algemeen Bestuur (AB)

Het Algemeen Bestuur bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten. Dit orgaan is verantwoordelijk voor strategische besluitvorming, waaronder het vaststellen van beleid, begroting en jaarrekening. De voorzitter van de Bestuurscommissie Gezondheid sluit aan als adviseur.

Dagelijks Bestuur (DB)

Het Dagelijks Bestuur is een afvaardiging van het Algemeen Bestuur aangevuld met de voorzitter van de Bestuurscommissie Gezondheid en richt zich op de dagelijkse aansturing van de organisatie en de uitvoering van besluiten.

Bestuurscommissies

Vanaf 2024 kent VGGM twee bestuurscommissies:

1. Bestuurscommissie Veiligheid: richt zich op brandweer en crisisbeheersing en bestaat voornamelijk uit burgemeesters;
2. Bestuurscommissie Gezondheid: richt zich op publieke gezondheid en bestaat uit wethouders.

Deze commissies bereiden besluitvorming voor en zorgen voor inhoudelijke sturing binnen hun domeinen.

Auditcommissie

De auditcommissie adviseert het Algemeen Bestuur bij financieel toezicht en over begroting, financiële beleidsdocumenten, jaarrekening en risicobeheersing.

Ambtelijke Governance:

Directie

De ambtelijke leiding bestaat uit een tweehoofdige directie:

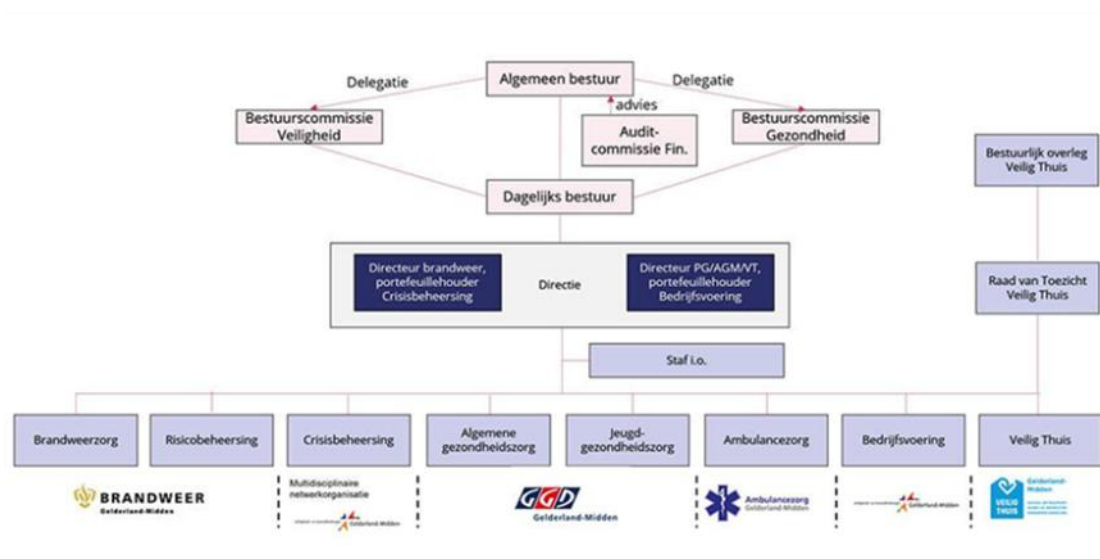
3. Directeur Publieke Gezondheid (DPG)
4. Directeur Brandweer

Zij zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van beleid en de dagelijkse leiding van de organisatie. Tevens zijn zij secretaris van het Bestuur.

Organisatieonderdelen

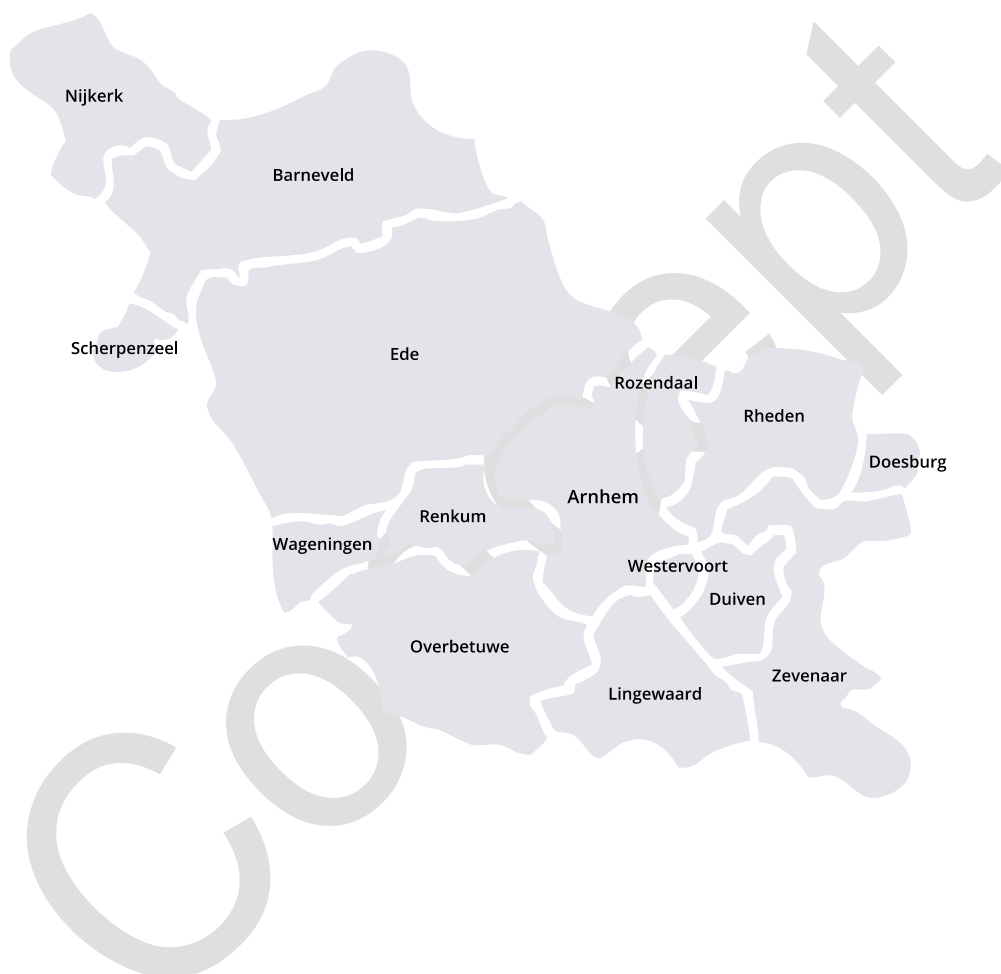
VGGM bestaat uit meerdere onderdelen, waaronder de Brandweer, Crisisbeheersing, GGD, Ambulancezorg, Veilig Thuis en Bedrijfsvoering.

Organogram

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM)

verzorgt Ambulance, Brandweer, GGD en GHOR voor de gemeenten Gelderland-Midden

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Postbus 5364

6802 EJ ARNHEM

T 0800 8446 000

E info@vggm.nl

I www.vggm.nl

Bijlage 1 Beleidsplan brandweer

2027 - 2030

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Waar staan we?	5
2.1 Terugblik en accentverschuivingen	5
2.2 Wat komt er op ons af?	5
3. Koers 2027–2030	7
4. Uitwerking: vier speerpunten	9
Bijlage 1 - Terugblik, wat hebben we gedaan?	13
Bijlage 2 - Ontwikkelingen	15
Bijlage 3 - Veranderingen in risico's	17
Bijlage 4 - Wettelijk kader en strategische agenda's	18
Bijlage 5 - Beschrijving niet-wettelijke adviesfunctie	19
Bijlage 6 - Weerbaarheid van de brandweer	22

Beleidsplan Brandweer

2027 – 2030

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM)

Vastgesteld door het Algemeen Bestuur van VGGM

Vier speerpunten 2027–2030

1. Blijvende focus op de kerntaken
2. Oog voor veranderend risicobeeld
3. Samenwerking in het netwerk
4. Resultaatgericht organiseren

1. Inleiding

De brandweer van Gelderland-Midden (VGGM) werkt voor iedereen die in onze regio woont, werkt of op bezoek is. Dit beleidsplan beschrijft wat we de komende vier jaar binnen de brandweer gaan doen en waarom. Het plan loopt van 2027 tot en met 2030.

Het beleidsplan is wettelijk verplicht op grond van de Wet veiligheidsregio's. Het Algemeen Bestuur van VGGM stelt het plan vast. Het dekkingsplan, dat laat zien hoe de brandweer overall binnen de regio voldoende en tijdig hulp kan bieden op basis van risico's en wettelijke normen, maakt deel uit van dit plan en wordt in 2028 geüpdatet. De vaststelling van dit beleidsplan schept geen financiële of andere verplichtingen; wanneer de uitvoering van ambities extra middelen vraagt of wanneer we doelen uitbreiden of intensiveren, leggen we dit afzonderlijk voor via de kaderbrief.

Dit plan sluit aan bij het Beleidsplan Crisisbeheersing en het Regionaal risicoprofiel van VGGM, de samenwerkingsagenda van Brandweer Nederland en de agenda van het Veiligheidsberaad. Het is gemaakt in samenspraak met gemeenten, bestuurlijk trekkers en de bestuurscommissie Veiligheid.

Missie

“Wij beschermen mensen, dieren en eigendommen in Gelderland-Midden door brand te voorkomen, te beperken en te bestrijden. Ook helpen we bij ongelukken en rampen. Dit doen we snel en deskundig, zodat schade en leed zo klein mogelijk blijven. Zo zorgen we voor een veilige omgeving, waarin inwoners, ondernemers en bezoekers prettig kunnen wonen, werken en recreëren.”

Visie 2030

“In 2030 is Brandweer Gelderland-Midden een flexibele en sterke organisatie die zichtbare resultaten behaalt voor de samenleving. Door duidelijke keuzes en goede samenwerking zijn we 24/7 betrouwbaar inzetbaar. Onze medewerkers zijn deskundig en betrokken. We spelen actief in op nieuwe risico's en veranderingen in de samenleving, ook als de situatie anders is dan normaal.”

Kernwaarden

Vertrouwen In elkaar, in ons vakmanschap, in onze samenwerking	Vakmanschap Deskundig, professioneel, continu lerend	Verbinding Met elkaar, met de samenleving, met partners
---	---	--

Hoe hangen deze onderdelen samen?

De missie beschrijft waarom de brandweer bestaat. De visie beschrijft waar we in 2030 willen staan. De kernwaarden bepalen hoe we werken en samenwerken. De doelstellingen zijn onze concrete ambities voor 2030 en geven antwoord op de huidige en nieuwe ontwikkelingen. De vier speerpunten beschrijven hoe we die ambities realiseren.

2. Waar staan we?

De wereld verandert snel. Dat merken we als brandweer ook. In dit hoofdstuk kijken we terug op de afgelopen twee jaar en beschrijven we welke ontwikkelingen de komende periode bepalend zijn. Die vormen de basis voor de keuzes in hoofdstuk 3.

2.1 Terugblik en accentverschuivingen

In het beleidsplan 2025–2026 stonden zes beleidsdoelen centraal. We hebben op al die punten stappen gezet. Bijlage 1 geeft per beleidsdoel een kort overzicht van de behaalde resultaten.

Onze bestuurders hebben gevraagd om duidelijk te maken waar ten opzichte van de afgelopen beleidsperiode de komende vier jaar meer aandacht voor nodig is. De volgende punten vragen een duidelijker accent:

Duurzame inzetbaarheid

De werkdruk is hoog. Daarom is blijvende aandacht nodig voor de gezondheid, opleiding en inzetbaarheid van medewerkers en vrijwilligers. Dit vraagt om gerichte inspanningen en duidelijke keuzes in wat we wel en niet doen, ook door toenemende eisen van buitenaf.

Beschikbare vrijwilligers voor overdag

Bij het werven van vrijwilligers ontstaat een steeds grotere uitdaging bij het vinden van mensen die overdags beschikbaar zijn.

Data actiever gebruiken

We beschikken over dashboards en data. Maar de informatie kan nog meer gebruikt worden voor dagelijkse sturing voor zowel risicobeheersing als incidentbestrijding.

Eerder in gesprek

Om meer risicogericht te werken, willen we eerder met gemeenten in gesprek bij ruimtelijke ontwikkelingen. Zo kunnen we samen onnodige risico's voorkomen.

Sterkere positie in het netwerk

Complexe incidenten en maatschappelijke opgaven vragen dat de brandweer goed is verbonden met samenwerkingspartners binnen en buiten de regio en met het brandweernetwerk bovenregionaal en landelijk.

2.2 Wat komt er op ons af?

De volgende ontwikkelingen vragen de komende jaren de meeste aandacht.

1. Klimaat en natuur

Extreme hitte, droogte, natuurbranden maar ook overstromingen en wateroverlast komen vaker voor. De natuurbrand in Ede in het voorjaar van 2025 was een duidelijk signaal. Incidenten duren langer en zijn grootschaliger. De brandweer moet hier structureel op zijn voorbereid.

2. Complexere risico's in de omgeving

Steden worden compacter. Nieuwe bouwmaterialen, duurzame energiebronnen zoals zonnepanelen, energieopslagsystemen en waterstof, en afhankelijkheid van digitale systemen zorgen voor nieuwe en complexe risico's. Dat vraagt andere kennis, ander materieel en andere werkwijzen.

3. Beschikbaarheid van mensen

Vrijwilligers zijn minder beschikbaar dan vroeger, zeker overdag. Ook de tijd dat vrijwilligers bij de brandweer blijven, wordt korter. Tegelijk worden de eisen aan kennis en vaardigheden steeds hoger. Dit vraagt betere planning, meer specialisatie en betekent meer werving, meer opleiden en dus meer kosten.

Nieuwe opgave: weerbaarheid, continuïteit en geopolitieke context

De wereld is onrustiger dan tien jaar geleden. Dit heeft gevolgen voor de brandweer. Waar vroeger de brandweer soms hulp kreeg van Defensie, is het nu vaker andersom: de brandweer ondersteunt Defensie bij crises. Ook burgers verwachten meer van de brandweer in onzekere tijden, zoals bij grote stroomstoringen, cyberaanvallen of internationale spanningen. De brandweer is voor veel mensen een vertrouwd onderdeel van de overheid. Daarom moet de brandweer ook kunnen werken zonder normale voorzieningen, zoals stroom en communicatie. Weerbaarheid is niet alleen een interne taak, maar een verantwoordelijkheid voor de hele samenleving.

4. Bovenregionale samenwerking

Het rapport "Grenzen bereikt"¹ laat zien dat de uitvoeringskracht van de brandweer onder druk staat. Voor de brandweer betekent dit dat niet alles meer overal kan. Schaarste vraagt om keuzes, risicogerichte inzet en meer samenwerking. Dit vraagt de komende jaren om sturing door hierop prioriteiten te stellen en flexibeler en efficiënter te werken.

5. Nieuwe structuur opleidingen voor manschappen

De manschapsfunctie wordt landelijk herzien naar een andere indeling en met aanvullende specialismen. De opleiding verschuift van losse taken naar werken vanuit scenario's en de praktijk. Als brandweer moeten we hier de komende jaren op inspelen met keuzes over opleiding, inzet en organisatie.

Bijlage 2 en 3 geven een uitgebreider overzicht van de relevante ontwikkelingen en veranderingen in risico's.

¹ Rapport Grenzen Bereikt, Inspectie Justitie en Veiligheid, 25 november 2025

3. Koers 2027–2030

Op basis van de accentverschuivingen en ontwikkelingen zoals beschreven in hoofdstuk 2 heeft de brandweer drie doelstellingen en vier speerpunten gekozen. De speerpunten vormen het belangrijkste onderdeel van dit plan. Ze laten zien hoe we de komende jaren werken, welke keuzes we maken en hoe we samenwerken.

	Doelstelling 1 Betrouwbare en weerbare brandweerdienstverlening	Doelstelling 2 Wendbare en toekomstbestendige organisatie	Doelstelling 3 Deskundige en duurzaam inzetbare medewerkers
In het kort	De brandweer is altijd beschikbaar. We zijn voorbereid op crises en staan klaar voor inwoners en partners door risico's effectief te beheersen.	We passen ons aan als de wereld verandert. We leren van ervaringen en werken samen met anderen.	Onze mensen zijn vakbekwaam, gezond en betrokken. We investeren in hun ontwikkeling en welzijn.
Belangrijkste speerpunten	SP1 Blijvende focus op de kerntaken SP3 Samenwerking in het netwerk SP2 Oog voor veranderend risicobeeld	SP2 Oog voor veranderend risicobeeld SP3 Samenwerking in het netwerk SP4 Resultaatgericht organiseren	SP4 Resultaatgericht organiseren SP1 Blijvende focus op de kerntaken

Drie doelstellingen

De drie doelstellingen geven richting aan onze ontwikkeling. Ze laten zien waar de brandweer in 2030 wil staan.

Doelstelling 1: Betrouwbare en weerbare brandweerdienstverlening

De brandweer zorgt dag en nacht voor betrouwbare hulp en werkt aan het beheersen van ingrijpende risico's. Dit doen we ook als de normale situatie verstoord is. We zorgen dat er genoeg mensen en middelen zijn en dat we deze goed gebruiken. Ook hebben we voldoende specialistische kennis. Daarnaast zijn we voorbereid op grote en langdurige incidenten. De hiervoor benodigde capaciteit regelen we regionaal en, volgens het rapport Grenzen Bereikt, ook landelijk. Verder blijven we een betrouwbare adviseur. We helpen de samenleving door voorlichting, trainingen en ondersteuning te geven.

Doelstelling 2: Wendbare en toekomstbestendige organisatie

De brandweer is een flexibele organisatie die klaar is voor de toekomst. We passen ons actief aan nieuwe risico's, veranderingen in de samenleving en verwachtingen aan. We ontwikkelen nieuwe kennis en vaardigheden, zodat we beter kunnen werken op basis van risico's. Ook werken we meer samen met andere regio's en landelijke partners. Daarnaast blijven we leren

en ons verbeteren als organisatie. Hierdoor kunnen we goed en snel reageren op nieuwe en onverwachte situaties.

Doelstelling 3: Deskundige en duurzaam inzetbare medewerkers

Onze medewerkers en vrijwilligers zijn goed opgeleid, professioneel en blijven langdurig inzetbaar. We investeren voortdurend in hun gezondheid, ontwikkeling en leiderschap. Zo zorgen we ervoor dat de organisatie ook op de lange termijn effectief en paraat blijft. We bieden daarnaast een veilige werkomgeving, zowel sociaal als fysiek. Medewerkers zijn betrokken en vitaal. Hierdoor blijven mensen gemotiveerd en kunnen zij hun werk goed blijven doen.

Vier speerpunten

Om de drie doelstellingen te halen, werkt de brandweer met vier speerpunten. Hoofdstuk 4 werkt elk speerpunt uit.

	Speerpunt 1	Blijvende focus op de kerntaken
	Speerpunt 2	Oog voor veranderend risicobeeld
	Speerpunt 3	Samenwerking in het netwerk
	Speerpunt 4	Resultaatgericht organiseren

4. Uitwerking: vier speerpunten

Elk speerpunt krijgt hierna een eigen pagina met daarop: waarom het belangrijk is, wat we er concreet aan doen en waar we in 2030 willen staan. Deze speerpunten vormen de basis voor onze jaarplannen.

Speerpunt 1

Blijvende focus op de kerntaken

Draagt met name bij aan

Doelstelling 1: Betrouwbare en weerbare brandweerdienstverlening

Doelstelling 3: Deskundige en duurzaam inzetbare medewerkers

Waarom dit speerpunt

Onze kerntaken zijn het beheersen van risico's en het bestrijden van incidenten. Toenemende eisen van buitenaf dwingen tot scherpere keuzes.

Wat doen we 2027–2030

- We werken met duidelijke kaders. Medewerkers weten wat de prioriteit is: onze wettelijke kerntaken en bestuurlijke afspraken. Het gaat hierbij om de taken zoals vastgelegd in de Wet veiligheidsregio's en aanvullende taken (zie ook: bijlage 4 en 5).
- We bewaken voor incidentbestrijding de inzetcapaciteit door monitoring van het dekkingsplan. We updaten dit dekkingsplan in 2028.
- We zorgen dat de vakbekwaamheid voor incidentbestrijding blijvend op niveau is. Dat doen we met vernieuwde opleidings- en oefenprogramma's. Deze zijn gereed in 2028/2029.
- We richten onze inzet op risicobeheersing en advisering op basis van ingrijpende risico's.
- We zijn vroegtijdig betrokken bij ruimtelijke ontwikkelingen en bouwplannen.

In 2030 staat de brandweer...

In 2030 is de brandweer nog steeds gericht op haar kerntaken. Medewerkers zijn vakbekwaam en weten wat de prioriteit is. De basistaken op het gebied van risicobeheersing en incidentbestrijding zijn geborgd.

Speerpunt 2

Oog voor veranderend risicobeeld

Draagt met name bij aan

**Doelstelling 1: Betrouwbare en weerbare
brandweerdienstverlening**

Doelstelling 2: Wendbare en toekomstbestendige organisatie

Waarom dit speerpunt

Een veranderend risicobeeld vraagt om een goede en structurele voorbereiding. Onze kennis, het materieel en onze inzet moeten hierop aansluiten. Het gaat om risico's die samenhangen met klimaatverandering, zoals een blijvend verhoogd risico op grote natuurbranden en risico's op het gebied van waterveiligheid, de energietransitie en biobased bouwen. Daarnaast zijn er specifieke thema's die een eigen aanpak vereisen, zoals het bestrijden van incidenten in de scheepvaart.

Wat doen we 2027–2030

- We verankeren de veranderingen in het risicobeeld in onze werkwijzen, procedures, opleidingen en materieel.
- We versterken de gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing samen met gemeenten, landgoedeigenaren en natuurbeheerders.
- We organiseren bewonersbijeenkomsten over preventie en veiligheid in risicogebieden.
- We wisselen kennis uit met nationale en internationale partners.
- We dragen bij aan landelijke programma's, onder andere voor natuurbrandaanpak.
- In 2030 hebben we de versterking van natuurbrandbeheersing structureel verankerd in de organisatie.
- Het meerjarenbeleidsplan 'Risicobeheersing in Beweging 2025-2028' hebben we in 2028 afgerond en in 2029 hebben we een nieuw meerjarenbeleidsplan voor Risicobeheersing.

In 2030 staat de brandweer...

In 2030 is de brandweer voorbereid op veranderingen in het risicobeeld in Gelderland-Midden. Kennis, materieel en afspraken zijn geborgd. We zijn regionaal én landelijk een erkende partner op het vlak van natuurbrandbeheersing.

Speerpunt 3

Samenwerking in het netwerk

Draagt met name bij aan

Doelstelling 1: Betrouwbare en weerbare brandweerdienstverlening

Doelstelling 2: Wendbare en toekomstbestendige organisatie

Waarom dit speerpunt

Samenwerking wordt steeds belangrijker. Bij risicobeheersing werken we al samen met partners, zoals gemeenten. We willen deze samenwerking gericht vormgeven.

Bij incidentbestrijding ligt de nadruk op samenwerking binnen het brandweernetwerk. We willen de samenwerking bij grote en langdurige incidenten verbeteren, zonder dat dit ten koste gaat van onze eigen regio. Dergelijke incidenten zijn soms te groot voor één regio. Daarom is samenwerking binnen Oost-5 en met landelijke partners noodzakelijk. Dit werkt alleen als afspraken en werkwijzen duidelijk zijn. Samenwerking is geen doel op zich, maar een middel om sterker en effectiever te worden..

Wat doen we 2027–2030

- Vanuit risicobeheersing sluiten we vroeg aan bij ruimtelijke ontwikkelingen en bouwinitiatieven, zoals de verstedelijkingsstrategie. Zo kunnen we sturing geven aan het inrichten van de ruimte en aan veilig bouwen. We letten er daarbij op dat hulpdiensten veilig en adequaat kunnen optreden en op de zelfredzaamheid van mensen.
- Voor risicobeheersing zetten we onze samenwerking met de samenleving voort, zoals met gemeenten, initiatiefnemers, VvE's/woningcorporaties en scholen.
- We hebben de locaties voor 'Wonen voor zorg' eind 2027 in beeld.
- We stemmen voor incidentbestrijding werkwijzen en standaarden af binnen Oost-5, zodat we bij incidenten naadloos samenwerken.
- We werken samen met andere regio's aan het versterken van de bovenregionale slagkracht bij crises en grootschalige incidenten. Analyse en plan voren we uit in 2027/2028. De implementatie volgt in 2029/2030.
- We maken voor incidentbestrijding duidelijke afspraken over schaarse capaciteit bij gelijktijdige incidenten.
- We optimaliseren de gezamenlijke meldkamer Oost-5 voor betere coördinatie.
- We sluiten aan bij landelijke agenda's als dat aantoonbaar – zoals op basis van ons regionaal risicoprofiel - helpt voor onze regio.

In 2030 staat de brandweer...

In 2030 vinden brandweer en gemeenten elkaar bij ruimtelijke ontwikkelingen vroegtijdig om risico's te voorkomen of beperken. De brandweer werkt beter bij bovenregionale incidenten. Gedeelde afspraken en gezamenlijke oefeningen zorgen voor snelle en gecoördineerde opschaling.

Speerpunt 4

Resultaatgericht organiseren

Draagt met name bij aan

Doelstelling 2: Wendbare en toekomstbestendige organisatie

Doelstelling 3: Deskundige en duurzaam inzetbare medewerkers

Waarom dit speerpunt

We willen een sterke organisatie blijven met gemotiveerde medewerkers. Ook willen we dat mensen goed inzetbaar zijn en dat de organisatie blijft functioneren, zelfs als incidenten lang duren. We kiezen er niet voor om de werkdruk te verhogen. In plaats daarvan willen we met dezelfde mensen en middelen meer bereiken door slimmer te werken. Dat doen we door werkprocessen efficiënter te maken en beschikbare data beter te gebruiken. Medewerkers krijgen daarbij meer ruimte om hun vakmanschap te laten zien en verantwoordelijkheid te nemen.

Wat doen we 2027–2030

- We werken steeds meer op basis van data en risico's. We sturen op feiten zoals bij de monitoring van ons dekkingsplan en gebruiken expertise uit de eigen organisatie, bijvoorbeeld bij het leren van onze inzet bij incidenten.
- We verbeteren werkprocessen doorlopend om onnodige belasting weg te nemen, onder andere door automatisering en inzet van slimme registratiesystemen.
- We gebruiken nieuwe mogelijkheden voor ondersteuning en verbetering van ons werk zoals inzet van artificiële intelligentie (AI).
- We investeren in vitaliteit, gezondheid en duurzame inzetbaarheid. De basis hiervoor is gereed in 2027/2028. Daarna zorgen we voor borging en voortzetting.
- We versterken leiderschap, eigenaarschap en talentontwikkeling. Dit hebben we in 2029/2030 gerealiseerd.

In 2030 staat de brandweer...

In 2030 zet de brandweer mensen en middelen effectiever in. Medewerkers zijn duurzaam inzetbaar en voelen zich betrokken bij hun werk en de organisatie. Leidinggevenden sturen op feiten.

Bijlage 1 - Terugblik, wat hebben we gedaan?

In het beleidsplan 2025–2026 stonden zes beleidsdoelen centraal. We hebben op al deze punten stappen gezet. Hieronder staan op hoofdlijnen per beleidsdoel de behaalde resultaten.

Toekomstbestendigere brandweerorganisatie

- Om medewerkers, beroepskrachten én vrijwilligers, betrokken en gemotiveerd te houden, zijn verschillende programma's gestart of verder ontwikkeld en ingevoerd, zoals 'Brandweer Vooruit!' voor alle 24-uursdienstploegen met aandacht voor vertrouwen en samenwerking, 'Goed Werkgeverschap en een Veilig Werkklimaat'.
- In 2025 is gestart met leiderschaps- en omstandertrainingen.
- In 2025 zijn nieuwe uitrukpakken ontwikkeld en getest. In 2026 zijn deze uitgedeeld en kreeg iedereen twee pakken voor meer veiligheid en comfort.
- Er is uitgebreid ingezet op leren en evalueren, zoals na de grote incidenten in 2025.

Hogere prioriteit voor vrijwilligheid

- De bezetting met vrijwilligers is ondanks de drukte en complexiteit van het werk dankzij gerichte werving, opleiding en begeleiding tot nu toe op peil gebleven.
- Vakbekwaamheidsprogramma's zijn vernieuwd met meer praktijkgerichte oefeningen.
- Er is een start gemaakt met het programma 'Postcommandant van de Toekomst'.

Paraatheid beter monitoren

- Dynamisch alarmeren is ingevoerd voor snellere en efficiëntere inzetten.
- We zijn gestart met het monitoren van het in 2024 bestuurlijk vastgestelde dekkingsplan.
- Het programma 'Slagkracht en Paraatheid' is van start gegaan.

Betere informatievoorziening voor risicogericht werken

- Met dashboards hebben we beter zicht gekregen op activiteiten voor risicobeheersing en op incidentdata. Zo kunnen we meer sturen op risico's maar ook op strategische personeelsmanagement en materieelspreiding. Dit helpt bij het nog beter bedrijfsvoeren van onze brandweerorganisatie.
- We hebben meer kennis opgebouwd over duurzaam bouwen, het borgen van een veilige energietransitie en natuurbrandbeheersing. We hebben bovendien bijgedragen aan veiligheid op deze thema's door deze kennis te delen met andere veiligheidsregio's, zowel binnen Oost-5² als landelijk.
- In 2025 is een brandrisicoprofiel opgeleverd. Dit profiel wordt de komende jaren verder ontwikkeld. Het geeft beter inzicht in brandrisico's en helpt bij risicogericht werken, het stellen van prioriteiten en veiliger optreden.

² Oost-5: Samenwerkingsverband van vijf veiligheidsregio's: IJsselland, Twente, Noord- en Oost-Gelderland, Gelderland-Midden en Gelderland-Zuid

- Bedrijven met gevaarlijke stoffen die een veiligheidsrisico kunnen vormen zijn aanvullend in beeld gebracht en er is een pilot gestart met toezicht samen met partners. Deze werkwijze is verbeterd en ingebed in de organisatie.

Steviger in netwerk

- We werken nauwer samen met gemeenten, woningcorporaties, zorginstellingen en ketenpartners.
- We hebben nieuwe initiatieven voor brandveilig leven georganiseerd in de vorm van basisschoolprojecten, bewonersbijeenkomsten en open dagen bij de posten.
- We hebben samen met de GGD, GHOR en politie advies gegeven over plannen en risico's, zodat keuzes bijdragen aan een veilige en gezonde leefomgeving.
- Voor het project Wonen met zorg zijn meldingen afgehandeld en samen met gemeenten zijn eerste integrale controles uitgevoerd.

Meldkamer

- In Oost 5-verband zijn we onder andere bezig met de aanbesteding van de huidige (C2000) communicatieapparatuur bestaande uit portofoons en mobilifoons met een geplande gunning in het najaar van 2026.

Verder hebben we nieuw redgereedschap ingebouwd in onze voertuigen. Ook is het systeem SOS Toegang toegevoegd, zodat we sneller toegang krijgen tot incidentlocaties. Voor ontwikkeling van nieuwe brandweerkazernes hebben we werkzaamheden uitgevoerd voor een nieuwe kazerne in Ede. Er is na een haalbaarheidsonderzoek gekozen voor een locatie met afronding van een ontwerp in 2026. Ook hebben we voorbereidingen getroffen voor het vernieuwen van de posten in Otterlo en Oosterhout.

Grote incidenten, waaronder vier grote branden in 2025, hebben laten zien dat de brandweer veerkrachtig is. De organisatie kon langdurige en complexe situaties aan. Dat is een compliment aan alle medewerkers en vrijwilligers. Maar we bereikten ook onze grenzen in die periode en hebben onze kwetsbaarheid ervaren. We moeten ons op de toekomst anders en beter voorbereiden. Daarbij is het van belang dat onze interne bedrijfsvoering en onze ambities in balans blijven. Dat vraagt om zorgvuldige keuzes in prioritering en tempo.

Bijlage 2 - Ontwikkelingen

Onderstaand overzicht geeft de belangrijkste externe ontwikkelingen die invloed hebben op het werk van de brandweer in de periode 2027–2030. Voor een volledig beeld verwijzen we naar het Regionaal Risicoprofiel (2026).

Ontwikkeling	Wat betekent dit voor de brandweer?
Klimaatverandering	Extreem weer komen vaker voor. Dit leidt tot meer en complexere incidenten, met name natuurbranden en overstromingen.
Stedelijke verdichting	Steden worden compacter. Nieuwe bouwmaterialen en inrichting van wijken leiden tot andere risico's en bereikbaarheidsvraagstukken.
Duurzame energie	Zonnepanelen, energieopslagsystemen, elektrische voertuigen, waterstof en verduurzamen van gebouwen brengen nieuwe brand- en explosierisico's met zich mee.
Digitale afhankelijkheid	De samenleving is sterk afhankelijk van digitale systemen. Uitval van ICT of vitale infrastructuur kan snel grote gevolgen hebben.
Arbeidsmarkt	De krapte op de arbeidsmarkt raakt ook de brandweer. Vrijwilligers zijn minder beschikbaar, zeker overdag.
Wet- en regelgeving	De Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) verschuift toezicht naar private partijen. Dit vraagt een andere rol van de brandweer bij bouwprojecten.
Internationale spanningen	Geopolitieke onrust vergroot de kans op uitvalscenario's zoals cyberaanvallen en storingen in vitale infrastructuur. De brandweer speelt hierbij een grotere rol.
Defensie en veiligheid	Defensie doet een groter beroep op de brandweer dan voorheen. Dit vraagt dat de brandweer ook functioneert onder verstoorde omstandigheden.
Maatschappelijke verwachtingen	Burgers kijken in onzekere tijden meer naar de brandweer als vertrouwd en zichtbaar onderdeel van de overheid.

Hieronder staan belangrijke landelijke en bovenregionale ontwikkelingsthema's die direct van invloed zijn op onze regio.

Ontwikkelingen en thema's brandweer — landelijk en bovenregionaal / Oost-5

- Regionale paraatheid en bovenregionale slagkracht
- Incidentbestrijdingsthema's: gebiedsgerichte opkomsttijden, Uitrust op Maat
- Grootschalig Brandweer Optreden / Specialistisch Optreden
- Operationele informatievoorziening, waaronder vervanging/upgrade C2000 (meldkamer)
- Taskforce Visie Natuurbrandbeheersing Brandweer Nederland
- Brandveiligheidsthema's: Brandveilig Leven ('Veilig vluchten'), biobased bouwen, positie brandveiligheid in advisering omgevingsveiligheid voor onder andere (gemeentelijke) ruimtelijke plannen
- Randvoorwaarden: vernieuwing onderwijsstelsel (Technisch Brandonderzoek), Arbo, materieel en middelen
- Samenwerking met 25 veiligheidsregio's

- Welzijn van medewerkers: vitaliteit, duurzame inzetbaarheid, sociale veiligheid, PTSS
- Doorontwikkeling landelijk gaspakkenteams
- Visie en aanpak scheepvaart-incidentbestrijding
- Bovenregionale samenwerking en mandatering
- Noodzaak van wendbare brandweer door geopolitieke veranderingen

Concept

Bijlage 3 - Veranderingen in risico's

Dit overzicht beschrijft per risicogebied wat er verandert en wat dat betekent voor de brandweer. Het is een aanvulling op het Regionaal Risicoprofiel (VGGM, 2026).

Type risico	Kern van de verandering	Gevolg voor brandweer
Klimaat- en omgevingsrisico's (natuurbrand, overstroming, extreem weer)	Frequenter, intensere en langdurigere incidenten	Grootschalige en langdurige inzetten. Grotere rol in coördinatie. Meer beweging in preventie en communicatie richting inwoners.
Nieuwe en complexere risico's (hoogbouw, gevaarlijke stoffen, na-isoleren)	Minder frequent, maar groter en complexer	Meer specialistische kennis en scenario-denken. Aangepast materieel nodig.
Gebiedsontwikkeling (stedelijke verdichting, biobased bouwen)	Nieuwe bouwvormen en materialen, terwijl wetgeving achterblijft	Risicogericht werken versterken. Hogere bereikbaarheidseisen stellen en vastleggen in dekkingsplan.
Energie- en technologische risico's (EV's, batterijen, waterstof)	Nieuwe energiedragers vergroten brand- en explosierisico's	Speciale procedures, materieel en training nodig.
Maatschappelijke risico's (kwetsbare doelgroepen, vergrijzing, polarisatie/verharding maatschappij, meer verwarde personen)	Complexere zorgbehoefte van inwoners; toename risico op brand of brandstichting	Meer focus op preventie en samenwerking met zorgpartners. Meer (complexe) incidenten.
Beschikbaarheid vrijwilligers	Beschikbaarheid neemt af, met name overdag	Groter belang van fijnmazig netwerk van posten. Aflossing planmatig organiseren. Werving en behoud versterken.
Eisen aan vrijwilligers	Toename van kennis- en vaardighedeneisen	Hogere belasting voor vrijwilligers. Verdere specialisatie nodig. Meer inspanning voor werving.
Systeem- en infrastructuurrisico's (digitalisering, vitale infrastructuur)	Afhankelijkheid van digitale en fysieke netwerken	Versterkte rol in crisisbeheersing. Back-up systemen en maatschappelijke taken bij uitvalscenario's.
Deregulering bouwtoezicht (Wkb)	Advisering bouwaanvragen verschuift naar private partijen	Minder structurele betrokkenheid, maar grotere noodzaak voor vroegtijdige gesprek met initiatiefnemer en integrale risicobenadering.

Bijlage 4 - Wettelijk kader en strategische agenda's

Wet veiligheidsregio's

Het beleidsplan is verplicht op grond van de Wet veiligheidsregio's. De wet beschrijft wat de brandweer minimaal moet doen: het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij incidenten, en het ondersteunen van andere diensten. Daarnaast is de brandweer betrokken bij crisisbeheersing en rampenbestrijding.

De wet wordt momenteel herzien. De herziening richt zich op een sterkere regionale samenwerking, duidelijkere verantwoordelijkheidsverdeling, een sterkere adviesfunctie (voor de fysieke leefomgeving) en een betere aansluiting op nieuwe risico's. De uitkomsten van deze herziening worden meegenomen in de uitvoering van dit plan.

Samenwerkingsagenda Brandweer Nederland

Brandweer Nederland heeft een samenwerkingsagenda opgesteld. De agenda richt zich op: meer uniformiteit in werkwijzen, gezamenlijke inkoop van materieel, gedeelde opleidingsprogramma's en een sterkere positie bij landelijke crises. Dit beleidsplan sluit op al deze punten aan.

Strategische agenda Veiligheidsberaad

Het Veiligheidsberaad — het overleg van alle 25 voorzitters van veiligheidsregio's — heeft een strategische agenda vastgesteld. Kernthema's zijn: weerbaarheid van de samenleving, het versterken van crisisbeheersing en de aanpak van klimaatgerelateerde risico's. Gelderland-Midden draagt actief bij aan deze agenda.

Rapport 'Grenzen Bereikt'

Het rapport 'Grenzen Bereikt' laat zien dat de brandweer in veel regio's onder druk staat door hoge werkdruk, krappe bezetting en toenemende risico's. Het rapport pleit voor duidelijkere keuzes over wat de brandweer wel en niet doet, en voor meer regionale en landelijke samenwerking. Dit beleidsplan geeft hier concreet invulling aan.

Bijlage 5 - Beschrijving niet-wettelijke adviesfunctie

Op basis van art 10 van de Wet Veiligheidsregio's hebben de veiligheidsregio's de belangrijke rol van adviseur op het terrein van fysieke veiligheid gekregen. VGGM heeft op grond van de Wet veiligheidsregio's de taak om het bevoegd gezag, bedrijven en inwoners te adviseren over o.a.:

- Het voorkomen, beperken en bestrijden van brand(gevaar);
- Het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand;
- Risico's van branden, rampen en crisis.

Enkele van de hieraan gekoppelde (advies)taken worden bepaald in de relevante wet- en regelgeving (wettelijke adviestaken). Andere staan bepaald in het beleidsplan (niet-wettelijke adviestaken). In beide gevallen willen we risicogericht werken, met gebruik van het landelijke model voor Risicogericht Werken van Brandweer Nederland.

Wettelijke adviestaken

Sinds de inwerkingtreding van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) op 1 oktober 2010 zijn veiligheidsregio's zelfstandige bestuursorganen. De wetgever heeft deze bestuursorganen een aantal wettelijke taken toebedeeld voor het hierboven beschreven complexe werkveld. Het betreft de volgende wettelijke taken:

- Aanwijzen van locaties waarop één of meer milieubelastende activiteiten zoals bedoeld in artikel 7.1 Bvr worden verricht om over een bedrijfsbrandweer te beschikken (bedrijfsbrandweeraanwijzing).
- Houden van toezicht op de naleving van het gestelde in artikel 31 Wvr en het inzetten van handhavingsinstrumenten bij niet-naleving.
- Houden van toezicht op de naleving van artikel 48 (verschaffen van informatie die nodig is voor een adequate voorbereiding op de rampenbestrijding en de crisisbeheersing) en inzetten van handhavingsinstrumenten bij niet-naleving. Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).
- Het adviseren van het bevoegd gezag over aanvragen omgevingsvergunning voor milieubelastende activiteiten zoals bedoeld in artikel 4.33 Omgevingsbesluit.
- Houden van toezicht op de naleving van de artikelen die zijn opgenomen in afdeling 4.2 van het Bal (voorheen Brzo 2015) die zich tot de veiligheidsregio's richten.
- Inzetten van handhavingsinstrumenten bij niet naleving van de artikelen die zijn opgenomen in afdeling 4.2 van het Bal (voorheen Brzo 2015) die zich tot de veiligheidsregio's richten.
- Adviseren over ontbrandingstoestemmingen op grond van het Vuurwerkbesluit.

Inzet van VGGM bij haar advisering en randvoorwaarden daarvoor

Bij de advisering focussen we ons op de risico's die er toe doen, waaronder het vervoer en de opslag van gevaarlijke stoffen, brandveiligheid, omgevingsveiligheid en de relatie tussen risicobronnen en risico-ontvangers. Deze risico's staan onder meer benoemd en uitgewerkt in ons Regionaal Risicoprofiel en brandrisicoprofiel. Ook maatschappelijke ontwikkelingen, zoals de energietransitie, verstedelijking, klimaatverandering en vergrijzing, die de bestaande risico's beïnvloeden, wegen mee. Om uitvoering te geven aan de wettelijke en niet-wettelijke taken, voor die risico's die ertoe doen, moet niet alleen geïnvesteerd worden in de samenwerking met gemeenten, maar ook met het netwerk rondom dat betreffende risico.

Met het oog op de maatschappelijke doelen van de Omgevingswet en de taken overeenkomstig de Wet veiligheidsregio's is een aantal zaken randvoorwaardelijk:

- Betreft het bevoegd gezag het bestuur van de veiligheidsregio vroegtijdig bij het opstellen van het omgevingsplan, omgevingsvisie, eventuele omgevingsprogramma's en daarvan afgeleide projectbesluiten;
- Stelt het bevoegd gezag het bestuur van de veiligheidsregio voorafgaand aan de vaststelling van het ontwerp-omgevingsplan en het definitieve omgevingsplan in de gelegenheid om advies uit te brengen;
- Informeert het bevoegd gezag het bestuur van de veiligheidsregio bij wijzigingen in het omgevingsplan en stelt het hen in de gelegenheid advies uit te brengen;
- Betreft het bevoegd gezag het bestuur van de veiligheidsregio vroegtijdig (initiatieffase) bij een (binnen/buitenplanse) omgevingsplanactiviteit;
- Adviseert de veiligheidsregio (schriftelijk) op bovenstaande zaken.

Niet-wettelijke taken

Naast de hiervoor beschreven wettelijke adviestaak hebben we een niet-wettelijke adviestaak, die we hieronder uitwerken. Onze adviesrol heeft een multidisciplinair karakter. Wij brengen adviezen uit over onderwerpen waarvan wij het wenselijk vinden dat deze aandacht krijgen van de gemeenten en waarbij een eenduidige en uniforme aanpak nodig is. De dienstverlening richting de gemeenten in dit kader heeft VGGM uitgewerkt naar heldere samenwerkingsafspraken (2024). Hierin wordt de dienstverlening, daar waar mogelijk, gekoppeld aan de risicoklasse hoog/middel/laag. Het gaat hierbij om:

- Participeren en adviseren bij de ontwikkeling van omgevingsvisies, omgevingsprogramma's en omgevingsplannen van gemeenten;
- Participeren en adviseren over omgevingsveiligheid³, veilige fysieke leefomgeving, brandveiligheid, bluswater- en bereikbaarheidsvraagstukken, natuurbrandbeheersing, zelfredzaamheid en zorgcontinuïteit bij ruimtelijke ontwikkelingen binnen gemeenten;

³ "Wettelijke aansturing van advisering door veiligheidsregio's op andere risicoveroorzakers en op alle nieuwe risico-ontvangers is niet (meer) opgenomen, maar valt onder de motiveringsplicht vroegtijdige publieksparticipatie: art 10.2, 10.7 en 10.8 Omgevingsbesluit. Daarom is het van belang dat de veiligheidsregio's in hun beleidsplan aanvullend invulling geven aan adviestaken voor o.a. omgevingsveiligheid op basis van art 3 en art 10 Wet veiligheidsregio's³.

- Participeren en adviseren over bouw, gebruik, evenementen en milieu; risicogericht toezicht met verschillende uitvoeringsvormen bij bouw, gebruik, evenementen en milieu;
- Participeren en adviseren op (her)nieuw(d)e wet- en regelgeving en beleid hierover;
- Kennisdeling en communicatie over (rest)risico's.

De verbinding met andere schakels in de veiligheidsketen en het risicogericht en meer 'Omgevingswet-proof' maken van de werkprocessen vergen ook in de komende beleidsperiode een inspanning van gemeenten en veiligheidsregio.

Concept

Bijlage 6 - Weerbaarheid van de brandweer

De brandweer moet zelf ook kunnen functioneren als de normale omgeving wegvalt. Denk aan een langdurige stroomstoring, een cyberaanval op gemeentelijke systemen of een grootschalig incident dat alle hulpdiensten tegelijk vraagt. Dit heet weerbaarheid: het vermogen om de kerntaken te blijven uitvoeren, ook onder moeilijke omstandigheden.

Waarom is dit nu extra belangrijk?

De wereld is onrustiger dan tien jaar geleden. Internationale spanningen nemen toe. Dat heeft gevolgen voor vitale infrastructuur in Nederland: energie, water, communicatie en transport. Als één van deze systemen uitvalt, heeft dat direct gevolgen voor de inzet van de brandweer en voor de veiligheid van inwoners.

Vroeger deed de brandweer een beroep op defensie bij grootschalige calamiteiten. Nu is dat steeds vaker andersom: defensie vraagt de brandweer om ondersteuning. Dit vraagt dat de brandweer onafhankelijk kan opereren — ook zonder externe ondersteuning.

Beoogde rol van de brandweer

Continuïteitsplanning

We analyseren welke processen en kerntaken kritiek zijn en wat er nodig is om die te blijven uitvoeren als onderdelen wegvallen. Dit heet bedrijfscontinuïteitsmanagement.

Scenario-oefeningen

We oefenen regelmatig grootschalige uitvalscenario's: wat doen we als er geen stroom is, als communicatie uitvalt of als meerdere incidenten tegelijk plaatsvinden?

Programma Weerbaarheid

Via het programma 'Weerbaarheid' versterken we de organisatorische en fysieke veerkracht van de brandweer.

Back-up systemen

We zorgen voor alternatieve communicatiemiddelen en noodaggregaten op strategische posten.

Samenwerking met andere diensten

Bij uitvalscenario's werken we nauw samen met gemeenten, politie, defensie en nutsbedrijven. Goede afspraken vooraf zijn essentieel.

De brandweer als vertrouwd aanspreekpunt

In onzekere tijden kijken burgers vaker naar de brandweer. De brandweer is zichtbaar, dichtbij en betrouwbaar. Posten staan verspreid over de regio. Brandweermensen kennen hun wijk en zijn herkenbaar. Dit maakt de brandweer bij uitstek geschikt als aanspreekpunt voor inwoners bij langdurige of onzekere situaties.

Die rol vraagt dat de brandweer ook communiceert in begrijpelijke taal, de samenwerking met gemeenten en welzijnsorganisaties versterkt en nadenkt over de eigen zichtbaarheid in crisissituaties.

Brandweer Gelderland-Midden
is onderdeel van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Brandweer Gelderland-Midden

Postbus 5364

6802 EJ ARNHEM

T 0800 8446 000

E brandweer@vggm.nl

I www.brandweergm.nl

BRANDWEER
Gelderland-Midden

Bijlage 2

Beleidsplan

Crisisbeheersing

2027 - 2030

Veiligheids- en Gezondheidsregio
Gelderland-Midden

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Inleiding	4
2. Organisatie	5
3. Ontwikkelingen en trends	6
4. Strategische doelstellingen en speerpunten	6
5. PDCA-cyclus en financiële middelen	10
Nawoord	11

Concept

Voorwoord

Verantwoordelijkheid

Onze veiligheid en gezondheid is niet vanzelfsprekend. Dat merken we steeds vaker. Ontwikkelingen volgen elkaar snel op en gebeurtenissen die eerst uitzonderlijk waren, lijken steeds vaker onderdeel van de realiteit. Dit vraagt iets van ons allemaal.

In gesprekken met bewoners in mijn eigen gemeente hoor ik regelmatig hoe mensen kijken naar veiligheid en onzekerheid. Wat als de stroom uitvalt? Wat als hulp van de overheid langer op zich laat wachten? Ook als inwoner in mijn eigen buurt merk ik dat dit leeft. Deze gesprekken laten zien hoe dichtbij en concreet crisisbeheersing is in het dagelijks leven.

Als bestuurlijk trekker crisisbeheersing binnen de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) zie ik dagelijks hoe belangrijk het is om goed voorbereid te zijn. Diezelfde boodschap hoor ik ook terug van collega-burgemeesters in de regio. Voorbereiding is daarbij niet alleen een opgave voor de overheid, maar voor de samenleving als geheel. Want in een crisis komt het uiteindelijk aan op mensen: inwoners, ondernemers, vrijwilligers en professionals die samen het verschil maken.

Dit beleidsplan crisisbeheersing 2027–2030 geeft richting aan hoe wij ons daarop voorbereiden. We investeren in samenwerking, in slagkracht en in wendbaarheid. Tegelijkertijd moeten we realistisch zijn: niet alles is te voorkomen en niet alles is direct oplosbaar. Juist daarom is het belangrijk dat we blijven werken aan een weerbare samenleving.

Die weerbaarheid krijgt vorm in zelfredzaamheid en samenredzaamheid. Thuis, in de straat en op het werk. Het is goed om te zien dat steeds meer mensen zich bewust zijn van hun eigen rol en zich voorbereiden op situaties waarin hulp niet direct beschikbaar is. Dat vergroot niet alleen de eigen veiligheid, maar versterkt ook het netwerk als geheel.

Voor ons als overheid betekent dit dat we duidelijk moeten zijn over wat mensen van ons mogen verwachten. En ook over wat we van elkaar vragen. We staan naast de samenleving, maar nemen niet alles over. Onze rol is om te verbinden, te ondersteunen en richting te geven, samen met onze partners in het netwerk van veiligheid en gezondheid.

Dit beleidsplan is een uitnodiging om die verantwoordelijkheid samen te dragen, elke dag opnieuw.

Want alleen door samen op te trekken, kunnen we bouwen aan een weerbare en wendbare regio, voorbereid op wat komt.

Floor Vermeulen

Bestuurlijk trekker crisisbeheersing VGGM en burgemeester van Wageningen

1. Inleiding

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden werkt aan een toekomstbestendige crisisorganisatie in een omgeving die steeds minder voorspelbaar is. Ontwikkelingen volgen elkaar snel op, crises worden complexer en de impact op de samenleving is groter en langduriger. Waar eerder vaak sprake was van kortdurende incidenten, zien we steeds vaker langdurige en verweven crises.

De opgaven waar we voor staan zijn de afgelopen jaren duidelijker en urgenter geworden. In eerdere beleidsperiode is al ingezet op het versterken van crisisbeheersing en het vergroten van de weerbaarheid van de samenleving. Die lijn zetten we voort en verdiepen we in dit beleidsplan.

Ons risicoprofiel laat zien dat verschillende ontwikkelingen hier direct invloed op hebben. Klimaatverandering vergroot de kans op natuurbrand en langdurig extreem weer. Geopolitieke ontwikkelingen en internationale afhankelijkheden brengen nieuwe kwetsbaarheden met zich mee, zoals de mogelijke uitval van elektriciteit, gas en drinkwater. Ook maatschappelijke ontwikkelingen, zoals polarisatie en de energietransitie, beïnvloeden bestaande risico's en kunnen de impact van crises versterken.

Dit beleidsplan geeft richting aan de doorontwikkeling van crisisbeheersing in de periode 2027–2030. Het beschrijft de koers, ambities en ontwikkelopgaven voor de crisisorganisatie en haar partners in het netwerk van veiligheid en gezondheid.

We onderkennen dat vooruitkijken over meerdere jaren minder vanzelfsprekend is geworden. Daarom kiezen we voor een adaptieve aanpak, waarin we meebewegen met ontwikkelingen en bijsturen waar nodig. Dat vraagt om meer dan voorbereiding alleen: om wendbaarheid, samenwerking en het vermogen om continu te leren. En om duidelijke keuzes in wat we wel en niet doen, zodat de organisatie ook in de praktijk handelingsbekwaam en betrouwbaar blijft.

Crisisbeheersing is niet uitsluitend een taak van één organisatie, maar een gezamenlijke verantwoordelijkheid van overheid, partners en samenleving. Dit beleidsplan onderstreept de beweging naar een netwerkgerichte aanpak, waarin vertrouwen, informatie-uitwisseling en gezamenlijke voorbereiding centraal staan.

Tegelijkertijd krijgt deze gezamenlijke verantwoordelijkheid pas betekenis in de praktijk van alledag, dichtbij mensen en in de samenleving zelf.

2. Organisatie

Afdeling Crisisbeheersing

Crisisbeheersing is één van de acht afdelingen van VGGM. De afdeling zorgt voor regie op voorbereiding op risico's, rampen en crises. Ook is de afdeling verantwoordelijk voor het multidisciplinaire onderdeel van de crisisorganisatie en de overdracht van acute fase naar nafase. Crisisbeheersing voert haar taken uit in nauwe samenwerking met een grote diversiteit aan partners.

Binnen de afdeling crisisbeheersing horen ook de GHOR en Bevolkingszorg. De GHOR is verantwoordelijk voor de coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening in tijden van een ramp of crisis. Onder Bevolkingszorg vallen de maatregelen en voorzieningen die gemeenten treffen bij een ramp of crisis: publieke zorg, omgevingszorg, nafase (nazorg en herstellzorg) en crisiscommunicatie. Bevolkingszorg valt onder verantwoordelijkheid van de gemeenten. De coördinerend functionaris gemeenten is belast met de coördinatie van de maatregelen en voorzieningen die gemeenten treffen met het oog op een ramp of crisis (Wvr, art. 36).

De wettelijke taken ten aanzien van de meldkamerfunctie worden uitgevoerd door Meldkamer Oost-Nederland (MKON). Om een nauwe verbinding te hebben met de MKON, is binnen de afdeling crisisbeheersing een liaison-multi werkzaam.

Missie

Wij maken en houden Gelderland-Midden zo veilig en gezond mogelijk. Telkens iets beter. Dat doen we door het kennen en beperken van risico's, het voorbereiden op en het bestrijden van crises. Wij zijn daarbij dé verbindende schakel.

En dat 365 dagen per jaar, 24 uur per dag!

Wettelijk kader

De Wet veiligheidsregio's (Wvr) vormt het kader voor de taken van de afdeling crisisbeheersing.

Volgens artikel 14 uit de Wvr is iedere veiligheidsregio verplicht vierjaarlijks een beleidsplan veiligheidsregio op te stellen. Middels dit beleidsplan crisisbeheersing en het beleidsplan brandweer (inclusief dekkingsplan) wordt hieraan voldaan.

3. Ontwikkelingen en trends

Landelijke agenda crisisbeheersing 2024-2029

Goed voorbereid zijn en blijven op toekomstige crises

De pijlers uit de agenda zijn:

- Versterken voorbereiding en paraatheid
- Versterken van een weerbare samenleving
- Bevorderen van kwaliteit en professionaliteit

Herziening Wet veiligheidsregio's

Een robuuste crisisstructuur – zowel nationaal als (boven)regionaal – is essentieel, waarbij de veiligheidsregio's een cruciale coördinerende rol vervullen en fungeren als schakelpunt met de rijksoverheid. De herziene Wet veiligheidsregio's moet bijdragen aan het versterken van deze structuur.

Taakverbreding en organisatieverandering

We zien ontwikkelingen op ons afkomen zoals de taakverbreding civiele bescherming waardoor er steeds meer samengewerkt moet worden. De komende beleidsplanperiode zal er meer duidelijkheid komen.

4. Strategische doelstellingen en speerpunten

Uitgangspunten

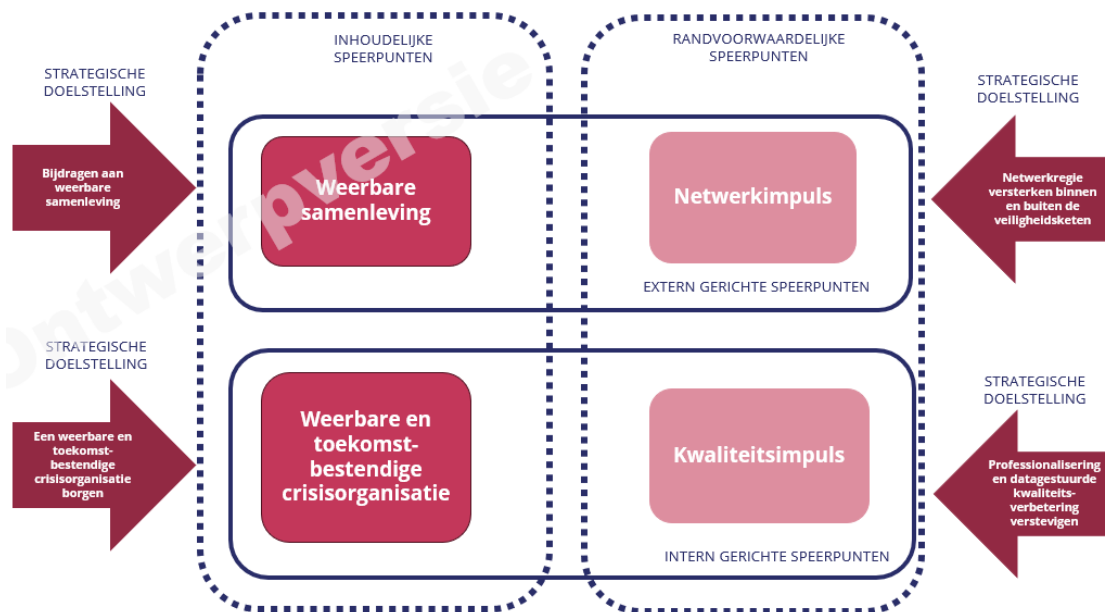
In deze tijden is vier jaar vooruitkijken ingewikkelder dan ooit. We willen daarom vooral adaptief zijn zodat we ons altijd kunnen aanpassen aan de situatie.

Absolute veiligheid bestaat niet. We bereiden ons voor op alle risico's uit ons risicoprofiel en hebben extra aandacht voor langdurige uitval van vitale voorzieningen en mogelijke nieuwe risico's voortvloeiend uit geopolitieke dreigingen en internationale afhankelijkheden.

De ingezette koers van het beleidsplan 2025-2026 ten aanzien van versterking crisisbeheersing zetten we voort in 2027-2030.

Strategische doelstellingen en speerpunten

We richten ons in 2027-2030 op vier speerpunten en daarbij behorende strategische doelstellingen.

Speerpunt: Weerbare samenleving

Weerbaarheid is geen nieuw begrip. Altijd al dragen we als veiligheidsregio bij aan het overeind houden van de samenleving tijdens crises en aan herstel naar het oude of een nieuw evenwicht. Waar meer nadruk op komt, is de 'whole of society approach'. Een weerbare en veerkrachtige samenleving vraagt iets van iedereen. Iedere inwoner, elk bedrijf, elke (maatschappelijke) organisatie en iedere overheidsinstantie in Nederland heeft hierin een eigen verantwoordelijkheid.

We blijven inzetten op het ondersteunen van de weerbaarheidsopgave in onze omgeving zoals de inrichting van coördinatie- en noodsteunpunten. We zijn flexibel en adaptief als het gaat om nieuwe onderwerpen ten aanzien van de weerbaarheidsopgave.

"Een weerbare samenleving vraagt iets van iedereen. VGGM draagt bij door te verbinden, te coördineren en te ondersteunen, zodat burgers, bedrijven en organisaties gezamenlijk verantwoordelijkheid kunnen nemen."

~ Peter Schut – Programmamanager Weerbaarheid VGGM

Strategische doelstelling: Bijdragen aan een weerbare samenleving

De afdeling wil bijdragen aan een weerbare samenleving waarin burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen voor crisisvoorbereiding, -bestrijding en herstel.

Strategische focus:

- Stimuleren van eigen verantwoordelijkheid bij alle partijen
- Faciliteren van coördinatie- en noodsteunpunten
- Adaptief inspelen op nieuwe maatschappelijke risico's
- Ondersteunen van herstel naar een nieuw evenwicht na crises

Kern: Van 'overheid redt' naar 'samen weerbaar'.

Speerpunt: Weerbare en toekomstbestendige crisisorganisatie

Onze voornaamste opgave binnen weerbaarheid is onze eigen continuïteit. Zonder die basis kunnen we onze omgeving niet ondersteunen. De continuïteit vormt het fundament van onze weerbaarheidsaanpak. Hierbij hoort ook de continuïteit van de meldkamer.

We bouwen aan een crisisorganisatie die in staat is om snel te schakelen, ongeacht de aard of omvang van de crisis. Dit vraagt om flexibiliteit in processen, mensen en middelen en een constante kritische blik of we nog het goede doen. Naast het sturen op specifieke risico's zorgen we dat we ook voorbereid zijn op het onverwachte.

“Door onze eigen continuïteit te waarborgen, staan we altijd klaar om onze inwoners te ondersteunen wanneer het er écht toe doet.”

~ Bas Koenen, Specialist Crisisbeheersing

Doelstelling: Een wendbare en toekomst-bestendige crisisorganisatie borgen

De afdeling richt zich op het versterken van de eigen continuïteit en slagkracht van de crisisorganisatie als fundament van de weerbaarheidsopgave.

Strategische focus:

- Borgen van 24/7 paraatheid en continuïteit
- Flexibele inzet van mensen, middelen en processen
- Voorbereid zijn op onverwachte en hybride dreigingen
- Extra aandacht voor langdurige uitval van vitale infrastructuur
- Adaptief werken op basis van risicomonitoring

Kern: Niet alleen voorbereid op bekende risico's, maar wendbaar bij de onverwachte.

Speerpunt: Netwerkimpuls

Wij versterken en onderhouden een krachtig netwerk met onze belangrijkste partners gebaseerd op transparantie, wederzijds vertrouwen en gezamenlijke verantwoordelijkheid. Dit doen we in de geneeskundige keten, met gemeenten en met crisispartners. Naast deze bestaande netwerken zoeken we verbinding met nieuwe partners conform de weerbaarheidsopgave.

Wij stimuleren, faciliteren en participeren in ons netwerk. We creëren samenwerkingen waarin het vanzelfsprekend is om relaties te onderhouden en informatie veilig te delen. Hierin stimuleren we iedereen om ieders eigen verantwoordelijkheid te nemen.

‘Netwerken blijft essentieel. VGGM organiseert daarom regelmatig netwerkevents. Het is belangrijk om nu met elkaar in contact te komen, zodat we elkaar snel en makkelijk weten te vinden wanneer het écht nodig is’

– Mariska de Lange, Coördinator Netwerkmanagement

Strategische doelstelling: Netwerkgereguleerder versterken binnen en buiten de veiligheidsketen

De afdeling positioneert zich als verbindende schakel binnen het veiligheids- en zorgnetwerk.

Strategische focus:

- Verdiepen van samenwerking in de geneeskundige keten, met gemeenten en crisispartners
- Uitbreiden van het netwerk met nieuwe partners
- Bevorderen van transparantie, vertrouwen en gezamenlijke verantwoordelijkheid
- Veilig en effectief delen van informatie

Kern: Crisisbeheersing is een netwerkopgave.

Speerpunt: Kwaliteitsimpuls

De gewenste kwaliteitsimpuls houdt in dat we bewuster, planmatiger en professioneler gaan werken. We versterken ons presterend vermogen door meer focus aan te brengen in wat we doen en hoe we dat doen. We brengen onze afdeling op orde als fundament voor verdere verbetering. We werken cyclisch en datagestuurd, zodat we inzicht hebben en sturing houden op alle processen.

“Door planmatig te werken, continu te verbeteren en onze keuzes te baseren op data, versterken we stap voor stap de kwaliteit van ons werk én van onze organisatie.”

~ Nanda Jurjus, senior beleidsadviseur crisisbeheersing

Er wordt ingezet op een structurele kwaliteitsimpuls om prestaties duurzaam te verbeteren.

Strategische focus:

- Planmatig en professioneel werken
- Cyclisch verbeteren (continu verbeteren)
- Datagedreven sturing en monitoring
- Interne organisatie en de informatiepositie op orde als basis voor verdere ontwikkeling

Kern: Structurele versterking van professionaliteit en organisatievermogen.

5. PDCA-cyclus en financiële middelen

Plan Do Check Act (PDCA-cyclus)

Op basis van dit beleidsplan worden jaarplannen gemaakt. Periodiek wordt gerapporteerd op de uitvoering van het jaarplan.

Indien in de beleidsperiode uit deze monitoring blijkt dat beleidsaanpassing nodig is, wordt dit voorgesteld aan het bestuur.

Financiële middelen

De uitvoering van het beleidsplan verloopt via de reguliere Product & Control-producten zoals de kaderbrief en de begroting (inclusief de extra BDuR-gelden voor de weerbaarheidsopgave).

Indien de budgetten overschreden worden, vinden verschuivingen plaats of worden extra middelen aangevraagd bij het bestuur.

Onderstaand volgt een globale planning voor het uitwerken van het beleidsplan in de jaarplannen.

2027

- Stimuleren van eigen verantwoordelijkheid weerbaarheid bij alle partijen
- Faciliteren van coördinatie- en noodsteunpunten
- Borgen van 24/7 paraatheid en continuïteit

2028

- Adaptief inspelen op nieuwe maatschappelijke risico's
- Flexibele inzet van mensen, middelen en processen
- Verdieping van samenwerking in de geneeskundige keten, met gemeenten en crisispartners
- Planmatig werken

2029

- Ondersteunen van herstel naar nieuw evenwicht na crisis
- Uitbreiden van het netwerk met nieuwe partners
- Interne organisatie en de informatiepositie op orde als basis voor verdere ontwikkeling

2030

Datagedreven sturing en monitoring
Adaptief werken op basis van risicomonitoring

Nawoord

Wendbaarheid

Dit beleidsplan geeft richting in een tijd waarin zekerheid minder vanzelfsprekend is geworden. Ontwikkelingen volgen elkaar snel op en de aard van crises verandert. In de praktijk zien we dat situaties zich anders ontwikkelen dan verwacht en langer kunnen aanhouden. Dat vraagt niet alleen om voorbereiding, maar vooral om het vermogen om ons blijvend aan te passen.

Voor mij zit het verschil tussen reageren en werkelijk veerkrachtig zijn in de manier waarop we ons organiseren. Naast paraat staan wanneer het nodig is ook investeren in continuïteit, in lerend vermogen en in de kracht van het netwerk om ons heen. We bereiden ons voor op bekende risico's, maar weten dat juist het onverwachte en het langdurige steeds vaker bepalend zijn. Wendbaarheid is daarmee geen keuze, maar een voorwaarde.

De ambities in dit plan zijn stevig en bewust gekozen. Tegelijkertijd vraagt de praktijk om scherpte in wat we wel en niet doen. Die afweging maken we dagelijks. De spanning tussen ambitie en uitvoerbaarheid dwingt ons om te prioriteren en steeds te toetsen wat daadwerkelijk bijdraagt aan een weerbare regio. Professionaliteit, datagedreven werken en kwaliteitsverbetering helpen ons om beter te handelen wanneer het erop aankomt.

Vooruitkijkend naar 2030 hoop ik dat we kunnen vaststellen dat crisisbeheersing meer van ons allemaal is geworden. Dat we de beweging hebben versterkt van "overheid redt" naar "samen weerbaar". Dat inwoners, organisaties en overheden elkaar weten te vinden en hun verantwoordelijkheid nemen. En dat wij als crisisorganisatie wendbaar en betrouwbaar zijn gebleven, stevig verankerd in een netwerk waarin samenwerking en vertrouwen vanzelfsprekend zijn.

Dit beleidsplan is ons kompas om koers te houden in een wereld die blijft veranderen; samen, lerend en verbonden.

Crisisbeheersing is daarmee geen opgave van één organisatie, maar een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Onze rol is om daarin te verbinden, te ondersteunen en richting te geven. Dit beleidsplan helpt ons koers te houden. Niet als eindpunt, maar als kompas. Met ruimte om te blijven leren, aanpassen en verbeteren.

Anton Slofstra

Directeur brandweer, portefeuille crisisbeheersing

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM)
verzorgt Ambulance, Brandweer, GGD en GHOR voor de gemeenten Gelderland-Midden

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Postbus 5364

6802 EJ ARNHEM

T 0800 8446 000

E info@vggm.nl

I www.vggm.nl